Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | **27 август 1972 йил, якшанба** | ◆ 201 (15.372). | ◆ Баҳоси 2 тийин.

СССР 50 ЙИЛ

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ЮКСАК ХИРМОНИ УЧУН

●

МИРЗАЧЎЛ МЕХАНИЗАТОРЛАРИНИНГ АЖОЙИБ ТАШАББУСИ

●

ПОЙТАХТ ОБЛАСТЬ «ЗАНГОРИ КЕМА» КАПИТАНЛАРИНИНГ АҲДИ

●

ЧОРВАДОРЛАР ҚИШЛОВГА ҲОЗИРЛИК КЎРМОҚДАЛАР.

ҚОЗОҒИСТОНДА КЕНГАШ

1972 йил 25 августда Кўкчатов шаҳрида область партия комитетлари биринчи секретарлари, область ижроия комитетлари раислари, область қишлоқ хўжалик бошқармалари бошлиқлари, шунингдек республикадаги бир қанча министрлик ва идоралар раҳбарларининг кенгаши бўлди. Кенгашда 1972 йилги халқ хўжалик планининг бажарилиш масалалари кўриб чиқилди, ҳосил ўрим-йиғимини ва давлатга дон сотишни ташкил қилиш масаласига алоҳида эътибор берилди.

Кенгашда мажлис аҳли самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Д. А. Кунаев, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари Б. А. Ашимов, С. Б. Ниёзбеков, В. К. Месяц, В. К. Севрюков, А. А. Асқаров, Н. Г. Ляшченко ўртоқлар қатнашдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ВЦСПСДА

ФАН ВА ИЛҒОР ТАЖРИБА ЮТУҚЛАРИНИ ПРОПАГАНДА ҚИЛИШДА ВА ШУ ЮТУҚЛАРНИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШИГА ЖОРИЙ ЭТИШДА СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИНИНГ РОЛИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС фан ва илғор тажриба ютуқларини пропаганда қилишда ва шу ютуқларни қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига жорий этишда СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг ролини ошириш тўғрисидаги масалани кўриб чиқдилар. Қабул қилинган қарорда айтиладики, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг қишлоқ хўжалигида фан ва илғор тажриба ютуқларини пропаганда қилиш борасидаги иш даражаси ҳамон замонавий талабларга жавоб беролмаётир. Қишлоқ хўжалиги ходимларининг СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида қатнашиш ҳуқуқи учун мусобақаси оммавий характер касб этмади. Виставка илғор тажрибаларнинг ҳақиқий умумхалқ мактаби бўлиб қолгани йўқ, унда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш прогрессив технологиялари, меҳнат ва бошқаришни илмий асосда ташкил этиш ишлари кам пропаганда қилинмоқда. Бу муҳим ишда юзакичилик ҳоллари учраб туради, экспонатларни актив кўрсатиш воситалари кенг кўламда қўлланилмаяпти.

СССР Министрлар Советининг Фан ва техника давлат комитети, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги; бошқа министрликлар ва идоралар қишлоқ хўжалик фани ва техникаси ютуқларини, илғор колхоз ва совхозлар, саноат корхоналари эришган ютуқларни, шунингдек қишлоқ хўжалигини техника жиҳатидан қайта қуроллантиришда актив қатнашаётган саноат корхоналари эришган ютуқларни СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида кўрсатилишини яхшилашда тегишли таъсир кўрсатмаяптилар. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида намойиш этилаётган ютуқлар газета ва журналларнинг саҳифаларида, радио ва телевидение эшиттиришларида етарлича тўла-тўкис ёритилмаяпти.

Бир қанча областлар, ўлкалар ва республикалардаги партия ташкилотлари, совет, касаба союз ва қишлоқ хўжалик органлари СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси қатнашчиларининг тажрибаларини яхши ёймаяптилар, энг яхши хўжаликлар, бригадалар, звенолар ва илғорларнинг илғор иш методларини пропаганда этиш ва жорий қилишда республика, ўлка ва область виставкаларининг имкониятларидан тўла йўсинда фойдаланмаяптилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва Касаба Союзлари Бутуниттифоқ Марказий Совети қишлоқ меҳнаткашларини партия XXIV съезди қарорларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишда СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг ролини оширишга муҳим аҳамият бериб, СССР Министрлар Советининг Фан ва техника давлат комитетига, Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг Бош комитетига, Қишлоқ хўжалик, Сув хўжалиги ва Ўрмон хўжалиги, Машинасозлик, Химия саноати, Қишлоқ қурилиши министрликлари ва идораларига, касаба союзлари Марказий Комитетларига қишлоқ хўжалигидаги фан-техника тараққиётини, колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари, шунингдек қишлоқ буюртмаларини бажарувчи саноат корхоналари, қурилиш ташкилотларининг ишидаги юксак натижаларга эришишни таъминловчи методлар ва воситаларни ҳар томонлама ёритишни асос қилиб олиб, фан ва илғор тажриба ютуқларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида пропаганда қилиш ва уларни кенг кўламда жорий этиш вазифасини топширди.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг павильонларида ва маҳаллий виставкаларда қишлоқ хўжалиги, ўрмон хўжалиги ва сув хўжалигининг энг актуал проблемаларига доир семинарлар ,тематик ва кўчма виставкалар, конкурс-кўриклар ўтказиб туришни; виставка экскурсантларининг етакчи олимлар, катта мутахассислар ва ўз ишларида яхши натижаларга эришган қишлоқ хўжалик илғорлари билан учрашувларини, шунингдек иттифоқдош республикалар, ўлкалар ва областларнинг делегациялари билан учрашувларини ташкил этиш кенг кўламда амалга ошириб турилсин, қишлоқ хўжалиги соҳасида Ленин мукофотига ва Давлат мукофотига сазовор бўлган ишларнинг мазмуни виставка экспозицияларида чуқур очиб берилсин.

Асосан район, область, ўлка ва республика етакчи мутахассислари бошчилигидаги ихтисослаштирилган группалар йўлланма билан келиб виставкани ва виставкадан ташқаридаги объектларни кўришларини уюштириш лозим.

РСФСР Министрлар Советига, СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, СССР Мелиорация ва Сув хўжалиги министрлигига, СССР Министрлар Советининг Ўрмон хўжалиги давлат комитетига, «Союзсельхозтехника»га, «Центросоюз»га ва В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясига ишлаб чиқариш фан ва илғор тажриба эришган энг янги ютуқлар асосида олиб борилаётган экспериментал ва пешқадам хўжаликлар, корхоналарни виставкадан ташқари кўрсатиладиган объект қилиб ажратиш таклиф этилди.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг Бош комитетига иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари, СССР Министрликлари ва идоралари ҳамда тегишли касаба союзлар Марказий Комитетлари иштирокида қишлоқ хўжалиги виставкалари қатнашчиларини танлаб олиш ва мукофотлаш шартлари ва кўрсаткичларини янада такомиллаштиришни таъминлаш вазифаси топширилди. Колхозлар, совхозлар ва бошқа хўжаликларни, шунингдек «Союзсельхозтехника», сув ва ўрмон хўжалиги корхоналари ва ташкилотларини, бўлимлар, фермалар, бригадалар, звеноларни СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг дипломлари билан, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши илғорларини эса медаллари ва дипломлари билан мукофотлаш ҳуқуқини берувчи (одатда беш йилликка мўлжалланган) конкрет кўрсаткичлар белгилаб чиқиш тавсия этилди.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг қатнашчилари маҳсулот етиштириш ва тайёрлашни ҳар йили кўпайтириб, сифатини яхшилаб, ишлаб чиқариш ва унинг рентабеллиги ўсиш суръатларини ошириб, мелиорация қилинган ерлардан самарали фойдаланиб, эрозияга қарши чораларни жорий этиб борганлари тақдирдагина диплом ва медаллар билан мукофотланадилар.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг дипломлари билан тақдирланган колхозлар, совхозлар ва қишлоқ хўжалигининг бошқа корхоналарига, «Союзсельхозтехника», сув хўжалиги ва ўрмон хўжалиги корхоналарига ва уларнинг бўлинмаларига мукофот тариқасида автобуслар, ГАЗ-69 автомобиллари, телевизорлар, музика асбоблари ва кутубхона учун китоблар берилиши белгилаб қўйилди. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг фахрий дипломлари билан мукофотланган қишлоқ хўжалиги илғорларига мукофот қилиб «Москвич» автомобиллари, виставка медаллари билан мукофотланган илғорларга эса қимматбаҳо совғалар ва Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳат путёвкалари берилади.

Замонавий машина-ускуналар ва қишлоқ хўжалиги учун бошқа хил маҳсулотлар яратганликлари учун виставка дипломлари ва медаллари билан тақдирланган илғор ишчилар, саноат корхоналари ва ташкилотларига ҳам мукофотлар ва қимматбаҳо совғалар бериш тавсия этилди.

Социалистик мусобақа ғолиблари — энг яхши хўжаликлар, бригадалар, звенолар ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши илғорларининг ишини кенг кўламда пропаганда қилиш мақсадларида автоном республикалар, ўлкалар ва областларда ҳар йили виставкалар ўтказиб туриш практикасини тиклаш мақбул деб топилди.

(Давоми иккинчи бетда).

ҚҚАССР. Тўрткўл районидаги «Коммунизм» колхозининг пахтакорлари ўз устларига юксак мажбурият олдилар. Улар республика хирмонига 46 минг центнер «оқ олтин» тўкишга қарор қилдилар. Шу юксак мажбуриятни бажариш учун кенг авж олган мусобақада Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Норбой Рўзимбетов бошлиқ бригада олдинда бормоқда. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил кўтаришни мўлжаллашмоқда. Суратда: Н. Рўзимбетов ва бригада тракторчиси Х. Отажонов етишаётган ҳосилни кўздан кечирмоқдалар. А. Усмонов ва А. Лихвар фотоси. (ЎзТАГ).

МАШИНАДА 400 МИНГ ТОННА ПАХТА ТЕРИЛАДИ

ГУЛИСТОН, 26 август. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда терим машиналари механик-ҳайдовчилари, тракторчилар, пахтачилик бригадалари раҳбарларининг область слёти бўлиб ўтди. Слёт қатнашчилари ҳосил теримига ҳозирлик ва пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажариш вазифаларини муҳокама қилдилар. Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари Қ. А. Аҳмедов доклад қилди.

Слёт қатнашчилари қўриқ ердаги Сирдарё областининг барча пахтакорлари ва меҳнаткашларига мурожаат қилиб, терим мавсумини намунали тайёргарлик билан кутиб олишга, пахтани тез суръатлар билан йиғиштириб олишга бутун куч-ғайратни сарфлашга даъват қилдилар. Техника ҳал қилувчи роль ўйнайди. Пахтакор районининг меҳнаткашлари бутун ҳосилни машинада териб олишга қарор қилдилар. Тўрт қаторли агрегатларнинг кўпгина механик-ҳайдовчилари бункерлардан 700-800 тонна пахта тўкишга сўз бердилар.

Слёт қатнашчилари умуман область бўйича машинада тўрт юз минг тонна, илгари белгиланганидан 50 минг тонна кўп пахта териб, теримни механизациялаш ҳажмини 80 процентгача етказиш мажбуриятини олдилар. Механизаторлар йиғим-терим ва пахта тайёрлашни: дала — бункер — тележка — тайёрлов пункти усулида олиб боришни кўзда тутмоқдалар.

Слётда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов нутқ сўзлади.

СТАРТ ОЛДИДАН

ЯНГИЙЎЛ, 26 август. (ЎзТАГ). Бугун Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозида Тошкент областидаги колхоз ва совхоз механизаторларининг слёти бўлиб ўтди.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси С. А. Асомов йиғим-терим ва пахта тайёрлашга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган вазифалар тўғрисида доклад қилди.

Бу йилги куз мавсумида область хўжаликларида 3,5 минг терим машинаси ишлаб, далалардан 260 минг тонна, бултургига қараганда 29 минг тонна кўп пахта териб олади.

Слётда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов нутқ сўзлади.

КРЕМЛДА ҚАБУЛ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров 25 августда Гана делегацияси бошлиғи — Миллий қутқариш кенгашининг аъзоси, ер ва минерал ресурслар министрлигининг комиссари майор Кваме Баани қабул қилди.

Дўстона ва самимий вазиятда ўтган суҳбат вақтида Совет — Гана муносабатларини ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди.

Майор Кваме Баа Гана миллий қутқариш кенгаши раиси полковник Ачампонгнинг КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорнийга йўллаган мактубини топширди.

Суҳбатда Гананинг СССРдаги элчиси Д. Овусу Анса ҳозир бўлди.

ҲАШАК МЎЛ БЎЛАДИ

НАМАНГАН, [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Наманган районидаги «Партия XXII съезди» колхозида қишловга мўл-кўл ем-хашак жамғариш учун қизғин кураш кетяпти. Колхоз комсомол комитетининг секретари Турсунбой Ҳайдаров раҳбарлигидаги комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари бу ишда жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар.

Косилкачи Абдурасул Отабоев, шофёрлардан Абдусалом Мўминов, Раҳмонжон Тожибоев, ўроқчилардан Умархон Маматхонов, Юсупжон Раҳмонов ва Нишонбой Бувамирзаевлар кунлик топшириқларини бир ярим икки баравардан адо этмоқдалар.

Бу йил камида 500 тонна дағал хашак жамғариш мажбуриятини олган бригада ёшлари ҳар куни 15-20 тоннадан табиий пичан тўплашга эришмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ҚОРАКЎЛ РАЙОНИДАГИ «ПРАВДА» ВА БЎЗ РАЙОНИДАГИ «ПАРТИЯ XX СЪЕЗДИ» КОЛХОЗЛАРИ, УЛЬЯНОВ РАЙОНИДАГИ «МОСКВА» ВА ИЛЬИЧ РАЙОНИДАГИ «ПРАВДА» СОВХОЗЛАРИНИНГ ДАВЛАТГА ПАХТА СОТИШ ЮЗАСИДАН 1972 ЙИЛ УЧУН ОЛГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИНИ МУДДАТИДАН ОЛДИН БАЖАРИШ СОҲАСИДАГИ ТАШАББУСИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг жуда катта ёрдами, пахтакорларнинг фидокорона меҳнати туфайли республика колхоз ва совхозлари бу йилги мураккаб об-ҳаво шароитида комплекс механизацияни, ғўза парваришининг прогрессив технологиясини кенг қўлланиб, пахтачилик миришкорларининг катта тажрибасидан фойдаланиб, юбилей йилида зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажаришни таъминлайдиган миқдорда мўл пахта ҳосили етиштирдилар.

Эндиликда ҳосилнинг тақдири, унинг сифати теримга тайёргарлик ишларини ўз вақтида тугаллашга ҳамда теримни қисқа муддатда ва нобудгарчиликка йўл қўймай ўтказишга боғлиқ.

Кўпгина хўжаликлар ғўза парваришини сусайтирмай, ҳосил теримини 15-20 иш кунида тугаллаш тадбирларини ишлаб чиқдилар ва пахта теримига кенг ҳозирлик кўрмоқдалар.

Қоракўл районидаги «Правда» колхозининг пахтакорлари давлатга пахта сотиш, ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил кўтариш ва мавсумда ҳар бир терим машинаси билан 160 тонна пахта териш юзасидан план ва социалистик мажбуриятларни муддатидан олдин бажариш имконини берадиган тадбирларни ишлаб чиқдилар ва амалга оширмоқдалар.

Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхозининг меҳнатчилари пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 40 центнерга етказиш, давлатга пахта сотиш йиллик планини 15 иш кунида бажариш ва ҳосилнинг 80 процентини терим машиналарида териш мажбуриятини олдилар.

Ульянов районидаги «Москва» совхозининг ишчи ва мутахассислари пахта топшириш йиллик планини 25 сентябрда бажаришга ва етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини машиналар билан териб олишга қарор қилдилар.

Ильич районидаги «Правда» совхозининг коллективи бу йил 15 минг тонна пахта етиштиришга ва ҳосилдорликни гектар бошига 30 центнерга етказишга етиштирилган бутун ҳосилни пахта териш машиналари билан йиғиштириб олишга ва давлат планини 16-17 иш кунида бажаришга аҳд қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Қоракўл районидаги «Правда» ва Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхозлари, Ульянов районидаги «Москва» ва Ильич районидаги «Правда» совхозларининг техника ва одам ресурсларидан ғоят унумли фойдаланиш, терим ишларига ҳар томонлама тайёргарлик кўриш ва уни пухта ташкил қилиш, ҳосил теримида социалистик мусобақа ғолибларининг иш тажрибасини кенг пропаганда қилиш асосида давлатга пахта сотиш планини 15-20 иш кунида бажариш соҳасидаги қимматли ташаббусини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига Қоракўл районидаги «Правда» ва Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхозларининг, Ульянов районидаги «Москва» ва Ильич районидаги «Правда» совхозларининг қимматли ташаббусини кенг муҳокама қилиш, етиштирилган бутун пахта ҳосилини ўз вақтида йиғиб-териб олиш юзасидан ҳар бир хўжалик, бўлим ва бригадада конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилди.

Республика ва область газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига Қоракўл районидаги «Правда» ва Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхозларининг, Ульянов районидаги «Москва» ва Ильич районидаги «Правда» совхозларининг қимматли ташаббусини кенг ёритиш таклиф қилинди

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

24 август куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов ва КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари Р. А. Ульяновский КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Курдистон демократик партияси (Ироқ) Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Ироқ Республикасининг министри М. А. Раҳмон ва Курдистон демократик партияси Марказий Комитетининг аъзоси «Ат-Таахи» газетасининг бош редактори Д. Тавфиқдан иборат составда Москвага келган Курдистон демократик партияси делегацияси билан учрашдилар.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида совет вакиллари партия XXIV съездини коммунистик қурилиш соҳасидаги қарорларини бажаришда ва съезд қабул қилган тинчлик программасини амалга оширишда КПСС, бутун совет халқи олиб бораётган фаолият тўғрисида Курдистон демократик партияси делегациясига ахборот бердилар, шунингдек СССР ташкил этилганлиги 50 йиллиги байрамининг ўтказилиши тўғрисида, шу юбилей муносабати билан совет халқининг меҳнат ғайрати жўш урганлиги ҳақида гапириб бердилар.

Курдистон демократик партиясининг делегацияси ўз партиясининг фаолияти тўғрисида ва унинг империализм ҳамда реакцияга қарши, Ироқ Республикасининг миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш учун Ироқ халқи олиб бораётган курашдаги иштироки ҳақида ахборот берди. Делегация Ироқдаги курдлар проблемасини тинч демократик ҳал этиш асослари белгилаб берилган 1970 йил 11 март баёнотини амалга ошириш соҳасида партия сарфлаётган куч-ғайратларни гапириб берди.

Томонлар курдлар проблемасини шу баёнот асосида тинч демократик ҳал этиш муҳимлигини таъкидладилар.

Делегация аъзолари Ироқ БААС партияси ишлаб чиққан миллий ҳаракатлар хартияси лойиҳасини муҳокама қилишда Курдистон демократик партиясининг иштироки тўғрисида ахборот бердилар. Бу лойиҳа мамлакатдаги миллий тараққийпарвар кучларни жипслаштиришнинг негизи эканлигини айтдилар. Курдистон демократик партияси БААС партияси, Курдистон демократик партияси ва Ироқ Компартияси иштирокида Ироқ тараққийпарвар кучлари миллий фронтини вужудга келтириш тарафдори эканлигини делегация маълум қилди.

Ироқ ҳукумати «Ирак петролеум компани»ни давлат ихтиёрига олганлигини ва мамлакатда меҳнаткаш халқ манфаатларига мос келадиган прогрессив ижтимоий-иқтисодий ўзгартишларни амалга оширганлигини томонлар юксак баҳоладилар.

Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида фикрлашиб олинди. АҚШнинг империалистик доиралари кўмагида Исроилнинг араб халқларига қарши агрессияси давом эттирилаётганлигини томонлар қораладилар. Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчликни 1967 йилда Исроил босиб олган ҳамма араб ерларини озод қилиш ва фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини қондириш йўли билан ўрнатиш мумкин, дейишди улар.

Делегациялар тараққийпарвар араб давлатларининг Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан дўстлигини янада мустаҳкамлаш араб халқларининг миллий-озодлик ҳаракатини муваффақиятли ривожлантириш учун муҳим ва зарур эканлигини таъкидладилар. Курдистон демократик партияси Совет Иттифоқи билан Ироқ Республикаси ўртасида тузилган ҳамда иккала давлатнинг туб манфаатларига, Яқин Шарқда тинчлик ва хавфсизлик ишига мос бўлиб тушадиган дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани табриклади.

Иккала партиянинг вакиллари КПСС билан Курдистон демократик партияси ва Ироқдаги бошқа прогрессив партиялар ўртасида, шунингдек, совет халқи билан ироқ халқи — араблар ва курдлар ўртасида ўрнатилган дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар ҳамда бундан буён шу муносабатларни ривожлантириш иштиёқида эканликларини билдирдилар.

БУГУН — ШАХТЁРЛАР КУНИ

„ҚОРА ОЛТИН" ИЖОДКОРЛАРИ

Суратда: Ангрен кўмир разрезининг экскаваторчилар бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Хўжа Алиқулов ва у раҳбарлик қилаётган бригада ишлайдиган қудратли «Ижорец» маркали экскаватор. Бу экскаватор йилига миллион тоннагача кўмир қазиб чиқара олади. И. Душкин фотоси (ЎзТАГ).

Ангрен шахтёрлари бу йил ўз байрамларини СССРнинг олтин тўйи шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдирган, улкан меҳнат ғалабаларини қўлга киритаётган бир вазиятда кутиб олмоқдалар.

Бундан чорак аср муқаддам Жигаристон поселкасида истиқомат қилган бир неча юз киши фақат чорвачилик ва ғаллакорлик билан шуғулланишарди, холос. Бу водийда битмас-туганмас «қора олтин» запаслари борлигини ҳеч ким хаёлига ҳам келтирмасди. Совет геологи Д. Богданович бошлиқ каолин қидирувчилар бу ерда катта кўмир конлари борлигини аниқладилар.

1934 йилдан Жигаристон посёлкаси территориясида кенг кўламда қидирув ишлари бошланди. 1940 йилга келиб, инженер Г. Чикризов раҳбарлигидаги кон-қидирув экспедицияси кўмирни очиқ усулда қазиб олиш мумкинлигини исботлади. У, чап қирғоқ участкада кўмир қазиш карьерини ташкил этишни тавсия этди. Кўп ўтмай, шахтёрлар масканига айланиб бораётган Ангренда биринчи шахта қурилишига киришилди. Бунёдкорларнинг шижоаткорона меҳнати туфайли шахта қисқа муддатларда барпо этилди. Ўшанда шахта суткасига зўрға 500 тонна ёқилғи берарди, холос.

Ўзбекистоннинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоев номи билан аталган бу шахта реконструкция йўли билан муттасил кенгайтириб борилди. Кўмир қазиш жараёнлари такомиллаштирилиб, оғир қўл юмушлари механизация ва автоматлар зиммасига юклатилди. Бир неча янги шахталар қурилиб, ишга туширилди. 1945 йилга келиб Ангрен бир йилда 86444 тонна кўмир қазиб чиқариш қувватига эга бўлган 8-шахтага эга бўлди.

Орадан уч йил ўтгач, республикамизнинг йирик кўмир конида яна зўр воқеа юз берди. Йилига 480 минг тонна ёқилғи қазиб чиқариш қувватига эга бўлган 9-шахта қурилиб, фойдаланишга топширилди. Тинч беш йилликлар даврида шахтанинг йиллик кўмир қазиб чиқариш қуввати 1 миллион тоннадан оширилди. Йиллар ўтган сайин Ангрен Ўрта Осиёнинг улкан «қора олтин» хазинасига айлана борди. Йилига 1,5 миллион тонна ёқилғи қазиб чиқариш имкониятини берувчи гигант кўмир разрези барпо этилди. Кўмир разрезининг қуввати орадан кўп ўтмай 4,5 миллион тоннага етказилди. Ўтган 25 йил мобайнида кўмир қазиб чиқариш 48 баравар ортди.

Шаҳарда қудратли кўмир базаси ташкил этилганлиги шарофати билан 1953 йилдан лойиҳа қуввати 600 минг киловатт соат бўлган йирик электростанция қурилиши бошланди. Кончилар шаҳри Ангрен — шу тариқа йилдан-йилга обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Ҳозир бу ерда 20 дан ортиқ саноат корхоналари, 6 та транспорт ва шунча қурилиш ташкилоти, 34 та кундузги ва 6 та кечки мактаб, Тошкент политехника институтининг умумий техника таълими факультети, педагогика институти, қурилиш техникуми, медицина билим юрти, 3-кон-техника билим юрти, музика мактаби, 12 касалхона, 8 та дорихона, 5 профилакторий ва бошқа маданий-маиший муассасалар ишлаб турибди. Буларнинг ҳаммаси шахтёрлар шаҳрининг ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан юксалган шаҳарга айланганидан далолат бериб турибди.

Ангренда янги шахтёрлар авлоди етишиб чиқди. Улар мамлакатимизга мўл-кўл кўмир етказиб беришдек олижаноб ва шарафли вазифани бажонидил бажармоқдалар. Кўмир разрезининг коммунисстик меҳнат бригадаси бошлиғи, донгдор экскаватор машинисти Хўжа Алиқулов, 9-шахта мустаҳкамловчиси Турғун Ҳасановларга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилган. 9-шахтанинг бригада бошлиғи А. Маматов, мустаҳкамловчи Б. Йўлдошевлар Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирлангандирлар. Ангрен «қора олтин»чилари бундай ишлаб чиқариш сардорлари билан ҳақли равишда фахрланадилар.

СССРнинг 50 йиллик олтин тўйини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган социалистик мусобақада 9-шахта коллективи пешқадамлик қилмоқда. Коллектив юбилей йилининг етти ойлик топшириғини 108,5 процент қилиб бажарди. Қазиб чиқарилаётган 1 тонна кўмирнинг таннархи 0,3 тийинга камайди, ҳар бир кончининг меҳнат унумдорлиги 6,7 процент ошди.

Кўмир разрезларининг коллективлари ҳам бугунги байрамларини қўлга қувончли ютуқларни киритиш билан нишонлаётирлар. Разрезнинг ўнлаб ишчилари ҳозир 1973 йил ҳисобига иш бажаришяпти.

Ангренда шахтёрлар куни катта байрам тусини олмоқда. Клубларда бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг санъаткорлари байрам концертларини намойиш этишади. «Қора олтин» ижодкорларининг сайиллари ўтказилади.

Халқ хўжалигимизни қимматбаҳо ёқилғи билан таъминлаш йўлида жон куйдириб меҳнат қилаётган азамат шахтёрларни шодиёна кунлари билан муборакбод этамиз, улуғвор ишларида муваффақиятлар тилаймиз.

И. АҲМЕДОВ,
Ангрен шаҳри.

КАДРЛАРНИ ҒОЯВИЙ ЧИНИҚТИРАЙЛИК

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИДАН

Жамият ҳаётининг ҳамма соҳаларига раҳбарлик қилиш савиясини ошириш, омма орасида олиб борилаётган ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтириш кадрлар танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ишини яхшилаш билан бевосита боғлиқдир. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIV съездига қилган ҳисобот докладида айтиб ўтган бу фикрлар Тошкент шаҳар партия комитетининг пленумида сўзга чиққанларнинг нутқларида ҳам яна бир бор эслатиб ўтилди. Пленумда шаҳар партия ташкилотининг раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқувини ва иқтисодий таълимини йўлга қўйишдаги фаолияти юксак принципиаллик вазиятида таҳлил этилди.

Докладчи — шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов ва музокарада сўзга чиққанлар шуни таъкидладиларки, кейинги пайтда шаҳарком, райкомлар ва пойтахтдаги кўпгина бошланғич партия ташкилотлари ишнинг бу муҳим соҳасида анчагина муваффақиятларга эришдилар. Кадрларнинг сиёсий онги ва профессионал тайёргарлиги ошганлиги кўп жиҳатдан хўжалик ва маданий қурилишдаги муваффақиятларни таъминлади. Шаҳар меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муваффақиятли уддаладилар. СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, саноат ишлаб чиқариши, фан ва маданиятни ривожлантиришда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг ёрдами, қардош республикаларнинг биродорона кўмаги туфайли Тошкент қисқа вақт ичида зилзила оқибатларини тугатди. Эндиликда шаҳар кун сайин чирой очиб, капитал ва уй-жой қурилиш миқёслари тобора кенгаймоқда.

Бироқ эришилган муваффақиятларни таъкидлаш билан бирга жиддий нуқсонлар борлигидан кўз юмолмаймиз. Жумладан, шаҳар партия ташкилотининг раҳбар кадрларни ғоявий чиниқтириш ва иқтисодий билим бериш соҳасидаги ишлари КПСС XXIV съездининг юксак талабларига ҳали тўла жавоб бермайди. Кўп ҳолларда шаҳардаги сиёсий ўқиш расмий тусда бўлиб, тор оқартув характерига эга, турмушдан ажралиб қолган, раҳбарларнинг ғоявий ўсишига етарли таъсир кўрсатмайди.

Пленумда шаҳар ва район партия комитетлари министрлик ва идораларда ишловчи коммунистларнинг ғоявий-назарий тайёргарлиги билан амалда қизиқмай қўйганликлари таъкидланди. Бу муассасаларнинг айрим ходимлари В. И. Ленин асарларига, партия ҳужжатларига кам мурожаат қиладилар, КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан коммунистик қурилишнинг назария ва практикаси проблемаларини юзаки ўрганадилар, ишчанлик малакаларини оширишга ғамхўрлик қилмайдилар. Республика министрликлари ва идораларидаги 4838 раҳбар ходимдан атиги 32 таси ўтган ўқув йилида марксизм-ленинизм университетида шуғулланган. Бу ҳол шунинг учун юз берганки, шаҳарком ва райкомлар бошланғич партия ташкилотларига маҳкам таянган ҳолда иш кўрмайдилар, ишлаб турган вазифасидан қатъи назар, ҳар бир коммунист партия Уставига кўра ғоявий ўсиши учун бошланғич партия ташкилоти олдида жавобгар эканлигини кўпинча унутиб қўймоқдалар.

Партия ва совет кадрлари орасида партиявий-сиёсий таълим олган одамлар кам. Маориф, фан, адабиёт ва санъат ходимларининг ғоявий чиниқиши шу кун талабидан орқада қолмоқда. Бу эса, бадиий асарларнинг савиясига, ўқув-тарбия жараёни ва илмий-тадқиқот ишлари мазмунига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Пленум қатнашчилари шаҳарком ва райкомларнинг партия иқтисодий ва ижтимоий сиёсатини амалга оширишда, илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда кадрларга нисбатан етарли талабчанлик кўрсатмаётганликларини таъкидлаб ўтдилар. Раҳбар ходимларнинг бир қисми фақат тажрибага таяниб, бошқаришнинг замонавий методларини, меҳнатни ва ишлаб чиқаришни илмий ташкил этиш масалаларини малакали ҳал этиш маҳоратини бўш эгалламоқдалар.

Шаҳарда анчагина ишлаб чиқариш резервлари ишга туширилмаётганлигининг сабабини ана шундан излаш керак. Ўтган йили Тошкент корхоналарининг фонддан олган қайтими 18 процент пасайди, кўпгина корхоналар меҳнат унумдорлигини ошириш планини бажара олмади, баъзи завод ва фабрикалар эса маҳсулотнинг энг муҳим турларини реализация қилиш ҳамда маҳсулот таннархини камайтириш топшириқларини уддалай олмади. Саноат объектларини, уй-жойларни фойдаланишга топшириш муддатлари чўзилиб кетмоқда, қурилиш ишлари сифати паст.

Пленум қатнашчилари ишнинг аҳволини КПСС Марказий Комитети чиқарган бир қатор қарорларда қўйилган юксак талаблар нуқтаи назаридан баҳолаб, шуни таъкидладиларки, шаҳарком, райкомлар ва бошланғич партия ташкилотлари раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча тайёргарлигини уларнинг меҳнаткашлар орасида сиёсий иш олиб бориши билан узвий боғлай олмадилар. Айрим раҳбар ходимлар хўжалик ва тарбиявий фаолиятни уйғунлаштириб олиб боролмайдилар, меҳнат интизомини бузиш, давлат мулкини ўғирлаш сингари иллатларга қарши жамоатчилик фикрини етарли сафарбар этмайдилар. Меҳнаткашлар ўртасида олиб бориладиган сиёсий ишда раҳбар ходимларнинг иштирокини контроль қилиш бўшашиб кетган. Натижада уларнинг кўплари коллективлар орасида лекция ва докладлар билан чиқмайдилар. Баъзи раҳбар ходимлар одамларга ҳурматсизлик билан муносабатда бўлиб, қўполлик қиладилар, буйруқбозликни яхши кўрадилар, бюрократлик қиладилар, меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига диққат-эътибор билан қарамайдилар.

Бир қатор илмий муассасалар ва ижодий союзларнинг партия ташкилотларида миллий маҳдудликка, бизга ёт ахлоққа нисбатан муросасизлик, принципиаллик вазияти туғдирилмаган. Ўтмишни идеаллаштирувчи баъзи тарихий воқеалар ва шахсларга баҳо беришда синфий позициялардан чекинадиган фан ва маданият ходимлари ҳам учраб туради. Ўтмиш сарқитларига, диний хурофотларга қарши кураш жанговар характерда эмас.

Шаҳар партия ташкилоти ишидаги нуқсонлардан бири шундаки, сиёсий ўқиш кадрларда юксак ахлоқий фазилатларни шакллантиришдан ажралиб қолган. Хизмат вазифасини суиистеъмол қилиш, социалистик мулкни ўғирлаш, совет қонунларини, партия, давлат ва меҳнат интизомини бузиш, коммунистик ахлоқ нормаларига риоя қилмаслик сингари ҳолларга қарши қаттиқ кураш олиб борилмаётганлигини ҳам шу билан изоҳлаш мумкин. Баъзи раҳбар кадрлар хусусий мулкчилик қарашларининг қурбони бўлиб қолганлиги, камтарликни йўқотиб қўйганлиги, жиноят қилишгача бориб етганлиги учун шаҳар партия ташкилоти, шаҳар партия комитети жавобгардир. Уй-жойларни тақсимлашда жиддий суиистеъмолларга йўл қўйилди. Айрим раҳбар ходимлар кўзбўямачилик қилиб, давлатни алдашган, талон-тарожга йўл қўйишган. Шаҳарком бюроси ва райкомларнинг бюролари мана шундай фактларга ҳамиша ҳам ўз вақтида ва тўғри баҳо бера билмаганлар, баъзи ҳолларда эса совет қонунларини, партия ва давлат интизомини бузганларга либерал муносабатда бўлиб, уларни қаттиқ жавобгарликка тортмаганлар.

Суиистеъмолга йўл қўйилган корхона ва муассасаларнинг бошланғич партия ташкилотлари шаънига жиддий таъналар билдирилди. Ахир, қонунбузарларнинг қилмишлари пайқалмай қолиниши мумкин эмас эди-ку! Қонунбузарликни кўриб туриб, ўзини билмасликка олганларни ҳам тартибга чақириб қўйиш керак. Ҳар бир бошланғич партия ташкилоти ҳар бир коммунистнинг бурчи — совет қонунлари талаблари ва коммунистик ахлоқ нормаларидан андак четга чиқишга ҳам мутлақо йўл қўймасликдан, халқ, давлат олдидаги масъулиятини унутиб қўювчи ходимларни ўз вақтида тўғрилаб қўйишдан иборат. Камчиликларни тугатишнинг, ишни яхшилашнинг синалган методи бўлган танқид ва ўз-ўзини танқидни янада кенг авж олдириш керак. Партия комитетларининг бурчи — коммунист ва партиясизларнинг таклиф ва тавсияларига сезгирлик билан муносабатда бўлишдан, бу таклиф ва тавсияларнинг амалга оширилиши устидан контролни кучайтиришдан иборат.

Пленумда шу нарса таъкидландики, партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик кўрилаётган ҳозирги пайтда коммунистларнинг, биринчи навбатда раҳбар кадрларнинг масъулиятини ошириш, партия Устави талабларига қатъий риоя қилиш катта аҳамият касб этади. Коммунистларга уларнинг бурчларини чуқур тушунтириб бериш, партия интизомини янада мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, партиянинг ҳар бир аъзоси активлигини ошириш лозим.

Пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Тошкент шаҳар партия ташкилотига ғоят катта эътибор, ёрдам бераётганликларини чуқур қониқиш билан таъкидладилар. Улар республика пойтахти коммунистлари ташкилотчилик ва сиёсий ишлар савиясини янада юқори кўтариб, йўл қўйилган камчиликларни жуда қисқа муддатда тугатадилар, деб қатъий ишонч билдирдилар.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди. Шаҳар партия комитетининг раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълим олишини яхшилаш юзасидан ишлаб чиққан тадбирлари тасдиқланди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов, С. У. Султонова қатнашдилар.

ТУРКМАНИСТОН ҲАФТАЛИГИ

ОЗОД ХАЛҚ ДАҲОСИ

Раҳим ЭСЕНОВ,
туркман ёзувчиси.

Туркманистон осмони тиниқ. Ложувард гумбаз худди жилвагар оппоқ тошдек туркман заминига тўнкарилган. Осмон гумбазига она-ернинг жарангдор товушлари урилиб, акс-садо бераётганга ўхшайди: Бу осмону-фалакнинг нидоси эмас, балки она-ер товушлари — чўл шамоли, қушларнинг овози, ариқ сувининг шилдираши, колхоз далаларида моторларнинг ҳайқириғи. Моторлар товуши ҳам табиатдаги минг хил овозлар билан ҳамоҳанг бўлиб кетган. У ҳозирги Туркманистон «табиати»нинг ажралмас бўлаги ва биз ана шу индустриал товушларсиз ҳозирги кунимизни тасаввур эта олмаймиз.

Туркманистоннинг кузги манзарасига қорамой ҳиди ҳам қўшилиб, бугунги иш, бугунги юмушлардан дарак бериб турибди. Баъзан ана шу қорамой ҳиди марҳум бувамга қандай таъсир қилган бўларди, деб ўйлаб қоламан. Унинг етти пушти балиқчи ўтган. У қайиқ елканларини шамолга тутиб, балиқ овларди. Билакларининг кучи ва шамол кучидан бўлак бошқа қудратли нарсани кўрмаган. Бувамориятли, иззат-ҳурматини обдон биладиган одам эди. «Агар одамзоднинг дили чигил бўлмаса, қўли ҳам узун бўлаверади, дерди. Ҳукумат фуқароларига қайишса, фуқаролар ҳам ҳукуматни ёқласа, ана унда аждаҳони ҳам жиловласа, уни омочга қўшиб, бутун Қорақумни яшнатиб юборса бўлади».

Менинг бувам Каспийнинг кекса балиқчиларидан эди. У ҳамкасбларига ўхшаб одамохун ва одамшаванда бўлган. Улар қадимги бир лангарни қумдан тозалашаркан, буни эрксевар Ўрис Стенька Разиннинг йигитлари ташлаб кетишган, деб қўйишар экан. Агар ўша бувам бизнинг замонамизгача яшаганида эди, қорамой ҳиди унга худди менга ёққанидек ёққан бўларди. Чунки қорамой ҳиди меҳнат аломати, ҳаёт аломати.

Туркман заминидаги зовур ва каналлар қон томирларини эслатади. Каналлардан об-ҳаёт келса, зовурлардан ернинг шўри чиқариб ташланади. Шу аснода ер ҳам яшнайди, яшаради, баҳорда ғўза кўм-кўк бўлиб шовуллаб туради. Кузакда эса, деҳқон меҳнатига яраша «оқ олтин» туҳфа этади. Республикамиз пахта етиштиришда бир миллион тонналик маррага яқинлашиб қолди. Туркман газчилари «зангори олов» миқдорини миллиард куб метрлар билан, нефтчилар қора олтинни миллион тонналар билан ҳисобга олмоқдалар. Пахтакорларимиз ҳам энди «миллионер» бўлишади Лекин ҳар қалай руданини, сульфатни, нефтни тонналаб ҳисоблаган осонроқ. Пахтани миллионлаб тонналар билан санаш осон бўлса ҳам, лекин толалардан тонна ҳосил қилиш 1 миллион тонна ҳосил қилиш ҳазилакам гап эмас. Улуғ Октябрь пахтакорларимизга бахтли ҳаёт завқини берди. Уларнинг дили ёруғ, қўли узун, шунинг учун ҳам туркман пахтакорлари ўзларини жуда катта ишларга — миллион тонналик хирмон кўтаришга ҳам қодир, деб ҳисобламоқдалар.

Биз кўҳна ва навқирон туркман элини кезамиз. Қишлоқдан-қишлоққа ўтамиз. Кўзимизга тушаётган ҳар бир нарса — «оқ олтин» хирмонлари ҳам, мактабга шошаётган қизчалар ҳам, мотоцикл миниб, қишлоқ йўлидан ғизиллаб ўтиб бораётган оқсоқол ҳам, колхоз қишлоғидаги бежирим, хушбичим уйлар ҳам, қишлоқдаги маданият уйи атрофида гурунглашиб турган, ясанган-тусанган қизлар ҳам, тандирдан янгигина узилган чуррак ҳам, кечқурунги овқатдан кейин лекция эшитишга шошаётган аёл ҳам — буларнинг ҳаммаси қалбимизни қувончга тўлдиради. Уларнинг юзида кулгу, табассум. Бу кулгу, табассум ясама эмас, у кўнгилдан чиқиб келаётибди. Бу меҳнатидан, юртидан, Ватанидан миннатдор, бахтиёр инсоннинг кулгисидир. Одам ер-сувнинг, ўз ҳаётининг, тақдирининг хўжайини бўлиб қолди.

— «Қадрдон қишлоғингни кўриб келадиган бўлибсан-да, — деди менга дадам сайловчилар билан учрашмоқчи бўлиб сафарга отланаётганимда. — Сайловчиларинг сенга қанақа наказлар беришаркин, қайтиб келиб гапириб берарсан...». Мен ота қишлоғимдан республика Олий Советига депутатман. Ҳамқишлоқларим менга шу қадар катта ишонч билдиришган. Отамнинг ҳалиги саволида ҳам жон бор. Чунки у ҳамюртларимизнинг илгариги ҳаётини обдон билади. Ўзи ҳам ёшлигида роса сарсон-саргардон кезган. Александровск портидан Жебелга, бу ердан Тошовузга, кейин Байрамалига — бу ерларда унинг ёшлиги қолиб кетган. Ўша йилларнинг азоб-уқубати ёдида. Тирикчиликнинг оғир тоши ҳам унутилмаган. Оч-наҳор эл уруғ бошлиғи ҳузурига бориб, хайр-садақа сўраганини ҳам эслайди: бировга бир қоп дон жонидан ҳам керак. Гўдаклари очликдан шишиб кетяпти. Бир чимдимдан дон бўлса, ана шу гўдаклар баҳоргача жон сақлаб қоларди. Уруғ бошлиғи оёғига бош уриб келган бошқа одам, кафанлик сурп беринг, — деб ёлворади. Дадамнинг ҳам олтита алпомишдек ака-укалари бўлган. Лекин оч-наҳор яшаш уларнинг қаддини буккан эди. Бечоралар ажалидан беш кун илгари ўлиб кетишибди. Дадам еттита фарзанд кўрди. Уларнинг ҳаммасини тарбиялаш ва ўқитишга Октябрь революцияси, Совет ҳукумати кўмаклашди.

Уйга чўмган дадам соқолини тутамлайди. Мен унинг пайлари ўйнаб кетган бармоқларига қарайман. Бу балиқчининг ва овчининг қўллари. Мен дадам нима ҳақда ўйлаётганини билгандай бўламан: «Ҳозир одамларга ҳамма нарса муҳайё, ахир, уларнинг нима ҳам камчилиги бўлиши мумкин».

Қайтиб келганимдан кейин дадам оғзимга қараб, саволига жавоб кутарди:

— Сайловчиларим янги бир мактаб қуришга ёрдамлашсанг, дейишяпти, — дедим мен.

— Ахир, қишлоқда мактаб бор-ку? — ҳайрон бўлди дадам.

— Борликка-ку бор, бир эмас, иккита. Лекин болалар ҳам кўп-да. Кичкинтойлар учун комбинат ҳам қуришмоқчи.

— Уларнинг яна нима талаблари бор экан?

— Янги клубимиз бўлса, кутубхонамиз ҳам кенгайса, дейишяпти.

— Шу ҳам гап бўлдию, газетага обуна бўлишса, вассалом, масала ҳал-ку?!

— Кутубхона фақат газета деган гап эмас, дада буни ўзингиз ҳам яхши тушунасиз. Ҳар бир хонадон кам деганда тўрттадан газета-журнал олади. Кам эмас-а.

— Дуруст, — деб қўйди дадам жилмайиб.

Унинг дуруст деган сўзида катта қониқиш бор. Ҳар бир оилага тўртта газета-журнал тўғри келади деган гапнинг мазмунини чақиб кўрайлик. Бундан нари борса 50 йил муқаддам газета ёки журнал деган сўзнинг ўзини туркман овулидагилар фаҳмлашмас эди. Саводхонларни кундуз куни чироқ ёқиб ҳам топиб бўлмасди. Ана шунда дадамнинг, дуруст деган сўзининг мағзи чунонам тўқ эканлигини англаб олиш осон. Лампашишa ардоқли бўлган овулларда ҳозир колхоз электростанция қурган, телевизор бор. Одамлар, менинг ҳамқишлоқларим, ҳамюртларим билимга шу қадар ўчки, эндиликда маданият халқ университетлари очилмоқда. Улар хўжакўрсинга эмас, балки халқнинг чуқур эҳтиёжларини, бугунги талабларини инобатга олиб очилмоқда. Бу айтганларимнинг ҳаммаси Коммунистик партия бир вақтлар ғариб ва жаҳолат ичра бўлган овулни қайта қурганлигидан, одамларга янги турмуш ва янги дунёқараш бахш этганидан, янги одамни вояга етказганлигидан дарак беради.

Бугунги ютуқларимиз ҳақида ёзаётганимда колхоз пенсионери, ҳурматли бир мўйсафид билан қурган суҳбатларим ёдимга келади. Отанинг ёши анча улуғ бўлса ҳам, тиниб-тинчимайдиган, ғайратли одам. У гражданлар уруши йилларида қизил аскар бўлган. Шижоат ўша йиллардан қолган бўлса керак. Илгари одамнинг одам билан иши бўлмасди. Кишиларни қовуштириш қийин эди, — дейди оқсоқол. Орани бузу, ҳокимлик қил, дейишга ўрганган ва шу сиёсатни ўтказган бойу-бойваччалар ва амалдорлар одамлар орасидаги ноиттифоқликни дастур қилиб олган эдилар. Биз кўзимиз бўлса ҳам, ёруғ оламни кўрмасдик. Ниятларимиз, орзуларимиз ҳам кичкина, хонадонимиз эҳтиёжидан нарига ўтмасди. Большевиклар кўзимизни очишди. Совет ҳокимияти бизга қанот бўлди. Дилимизни ёритди. Деҳқонларнинг бўйрадек-бўйрадек ерлари колхоз далаларига айланганида одамзод ўзида катта бир маънавий қудрат ҳис этди. Муштарак мақсадлар одамларни оға-иниларга айлантириб юборди. Биз қўшниларимизнинг, ёру-биродарларимизнинг дардини, ташвишларини, қувончини чуқурроқ ҳис этадиган бўлиб қолдик. Одам одам билан тирик, одам одам билан ардоқли деган гаплар бизнинг қонимизга, бизнинг кўнглимизга революция суронлари билан кирди.

Ленин ғоялари, халқларнинг ленинча дўстлиги, мамлакатимиздаги элу-элатларни ягона қардошлик оиласига бирлаштирди. Социализм учун кураш йилларида, партия режаларини амалга оширишда бу дўстлик бизга ҳамиша мадад бўлиб келаверди. Қадим юнон афсонасидаги Антей ердан қувват олганидек, биз ҳам ана шу дўстликдан мадад олиб туравердик. Ана шу дўстлик илҳом ва қудрат бахш этган менинг жонажон Туркманистоним улуғ Ватанимизнинг тенг ҳуқуқли бир аъзоси бўлиб камол топди, гуллаб яшнаяпти. Шу Ватаннинг фарзанди бўлганимдан мен ҳам бахтиёрман.

ФАН ВА ИЛҒОР ТАЖРИБА ЮТУҚЛАРИНИ ПРОПАГАНДА ҚИЛИШДА ВА ШУ ЮТУҚЛАРНИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШИГА ЖОРИЙ ЭТИШДА СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИНИНГ РОЛИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига, ВЛКСМ Марказий Комитетига, министрликлар ва идораларга, касаба союз Марказий Комитетларига СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида қатнашиш ҳуқуқини олиш учун колхозлар, совхозлар, бошқа корхоналар ва ташкилотлар, қишлоқ хўжалигининг барча ходимлари оммавий мусобақасини кенг қулоч ёйдириш, виставкада намойиш этилаётган фан ва илғор тажриба ютуқларини қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига кенг кўламда жорий этилишини таъминлаш таклиф этилди.

Марказий, республика, ўлка, область ва район газеталарининг редакцияларига СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида қатнашиш ҳуқуқи учун қишлоқ хўжалиги ходимлари социалистик мусобақаси боришини янада кенгроқ кўламда ёритиш, виставка диплом ва медаллари билан тақдирланган илғор хўжаликлар ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши новаторларининг тажрибаларини ҳар томонлама пропаганда қилиш вазифаси топширилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида қатнашиш ҳуқуқини олиш учун қишлоқ хўжалиги ходимлари мусобақаси таъсирчанлигини ошириш ва унинг ишини яхшилаш, қишлоқ хўжалигида фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш юзасидан тўққизинчи беш йиллик планнинг бажарилишига ёрдам беради, деб қатъий ишонч билдирадилар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» КОНКУРСИГА

ИРОДА

ҲИКОЯ

Ёз кунларининг бирида Назира Зумрадни сўроқлаб нохос эшикдан кириб келди. Ҳам дугонасини кўриб, ҳам эри билан меҳмон бўлиб келажагини оёқ устида ҳабар қилиб чиқмоқчи эди. Бу уларнинг уйли-жойли бўлишгач, биринчи учрашувлари эди.

Зумрад ёзлик айвонда қоқ нонни тишлаб маъюс ўтирарди. Болаликдаги дугонасини кўриб қувончидан бўйнига ташланди. Ахир, қаршисида ўша, ўша Назира турар эди-да. Лекин зум ўтмай Зумраднинг чеҳрасига соя тушди. У хомуш ва ўйчан бўлиб қолди.

«Қувончидан ўзини йўқотиб қўйди» ичида ўйлади Назира. Зумрад эса ўзини йўқотмаганди. Хомуш қолишининг бошқа сабаблари бор эди. Мана, беш йилдан бери уй бекаси эди-ю, ихтиёр унда эмасди. Гўшт, ёғ, қандларгина эмас, гугурт, тузгача Қулдош Мардоновичнинг тилла тарозисида тортилган бўларди. Товаршунос ихтисосига кўрами, ҳар қалай, нимаики рўзғорда бўлса, неча кунга етиб, қачон тугашини тирноғига ёзиб қўярди. Зумрад ўзича бир иш қилолмасди. Бошдан шундай ўрганишган. «Мен сени кутиб ололмайман» дейиш эса унга ҳозир ўлимдан оғир эди.

— Кеча Қизилқумдан келдик, — Назиранинг ўзи гап очди.

Зумрад индамади. Гўё бу гапларнинг унга ҳеч қандай даҳли йўқдай эди.

Шундай бўлса-да, Назира «Ҳали яна кўришамиз» деб айвондан қайтди.

Зумрад эса ҳадеб ер чизиб турарди.

— Уйга кир ҳам демади... — Назира йўл-йўлакай пичирлади.

Туриб-туриб унга кор қилиб кетди. Лекин қанча ўкинмасин, Зумрад билан ўтказган болалиги бир-бир назарида тизилиб, кўзларидан жимиллаб ёш чиқди. Зумрад унинг бағридаги энг нозик, энг тотли ҳисларни — болалигини эслатарди. Ҳар гал Зумрад ҳақида ўйлаганида аллақандай қувониб, қайтадан болалиги тутиб кетарди. Ҳозир эса бағрини нимадир чимдиб олгандай бўлди ва аччиқ-аччиқ йиғлагиси келди.

«Қайтиб бўсағасини босмайман» — бош чайқаб деди йўлда кетаётган Назира.

Бироқ... Ажабо, учинчи куни Назира қандай қилиб Зумрадларникига кириб келганлигини ўзи ҳам сезмай қолди.

Зумрад уни хомуш кутиб олди ва меҳмонхонага бошлади. Ўт бўлиб ёниб турган гиламлар, чиройли сервант ва шифанерларга назари тушиб, ичида «дурустгина туришаркан» деб қўйди.

Бу гал дастурхонда тандирм нонлар, турли мева-чевалар, ширинликлар кўп эди. Зумрад қозонга ҳам уннамоқчи бўлди.

Бироқ Назира уни «ҳозир кетаман» деб тараддуд қилишга қўймади. Синчков, таажжубли кўзлари эса дугонасида эди.

Ростдан ҳам Зумрад уч кун ичида ўзгариб, озиб, бир ҳолатга тушиб қолганди. Ҳамон тик боқолмасди.

«Келганимни ёқтирмаяпти» — ўйлади Назира ва Зумрадни чақиб олгиси келди.

— Жуда ўзгариб кетибсан, — аччиқ кулимсиради у. — Мен билган юракларинг тош бўлиб қолибди.

Зумрад ҳадиксираб дугонасига қаради, чеҳрасидаги безовталикдан гўё тузатиб бўлмайдиган бахтсизлик содир бўлгандай эди.

—Бадавлат эрга тегиб, дугоналарингни ҳам унутиб юборибсан, — Назира яна нишини санчиб олди.

Зумрад тағин индамади. Гўё тўсатдан гунг, кар бўлиб қолгандай эди. Кейин титраб-қақшаб, киприклари пир-пир учиб, бирданига ҳўнграб юборди. Аччиқ алам, уят, исён ва айни вақтда қандайдир ожизлик, тортинчоқлик, ҳамма-ҳаммаси аралашиб кетганди бу йиғида.

— Вой, сени қара-ю, — Назира бир дам ўнғайсизланиб турди, сўнгра Зумрадни қучиб ўпа бошлади: — Вой, тентак, ҳазиллашдим.

Зумрадни юпатиш осон бўлмади. Бағрида кўпдан йиғилиб ётган бутун дарди бир зумда баҳор тошқини бўлиб отилиб чиқди.

—Мен, уй бекаси бўлиб қолдим,—титраб, бўғилиб деди Зумрад. — Менинг нимамдан гина қиласан.

«Оқ сут берган онам ҳам меникига эркин кириб чиқолмайди» деёлмади у. Тилининг учгинасида туриб қолди бу сўз.

Назиранинг юрак-бағри эзилиб кетгандай бўлди. Жуда, жуда ачинди дугонасига.

— Ишла, жонгинам, ишла, — Зумрадни қучиб ўпиб деди у. — Ўшанда еган нонинг ҳам лаззатли бўлади.

Зумрад баттар йиғига зўр берди. Бўғилиб, энтикиб йиғларди. Гапга тили бормасди. Бир неча йил илгари эрига «Мени ҳам ишга қўймайсизми?» деганида, «Лаббай?» деб, кўзларини сузиб мазах қилишларини ҳозир айта олармиди...

Назирани кузатгач ҳам Зумрад тинчий олмади. У ҳамон йиғларди. Сўнгра кўзлари бир нуқтага тикилганича бир лаҳза туриб қолди. Хаёл уни узоқ ўтмишга етаклаб кетди. Бутун вужуди аллақандай титрар эди. Кўз ўнгида қонга бўялиб ётган дадаси ҳозир бўлганди. Бўйнига ўраб ташланган докаларгача қип-қизил қон эди. Дадаси ётган хонанинг деворлари эса қордай оппоқ эди. Хонадаги оппоқ кийинишган кишилар шошилганича нималардир қилишарди. Онаси дадасининг бошида ҳайкал бўлиб қолган. Дадасининг нимжон қўллари ҳадеб титрар, қонга бўялган лаблари пичирлар, сўниб бораётган кўзлари эса Зумрадда эди. Бу унинг миттигина қизчаси билан видалашаётган дамлари эди. Охирги дамлари...

Ўшанда дадаси ишчи-деҳқон назорат инспекциясининг район бўлими бошлиғи бўлиб ишларди. Қайси бир қишлоқда колхоз тузиб районга қайтаётганди. Бу, 1930 йилнинг аёзли кунларидан бири эди. Қишлоқдан чиқишдаги кўприкка етганида душман ўқи Шерали аканинг елкасидан тешиб ўтди.

Зумрад ҳаммасини гўё тушида кўргандай эслади. Ҳозир ҳам ўша фожиали воқеалар оғушида бир дам эсанкираб қолди. Кейин, сакраб ўрнидан турди ва шошилинч сандиғини очди — унда рангини вақт ўғирлаган қизил алвон тугун кўринди. Тугунда дадасининг қалин муқовали яшил папкаси сақланарди. Онаси кўз юмишдан уч кун олдин уни қайта-қайта ўқиб, титроқ қўллари билан қизига топширганди.

Авайлабгина папкани очди — сурат чиқди: унда чарм камзул, галифе шимининг эгарга ишқаланадиган жойлари чарм билан қопланган, қора мўйлов киши ўт бўлиб ёниб турарди. Белида сербар камар, бошида юлдузлик қулоқчин. Пешанасини нимадир тилиб кетган. Чаккасида ҳам аллақандай яра излари турибди. Елкаларидан айлантириб ўтказган қайишларнинг бирида маузер, бошқасида қилич осилган. Бир кўзини сал қисиб боқарди. Зумрад дадасига тикилиб қолди.

Яна қоғозларни титкилади. Кейин «вакил», «аъзоси», «раис», «делегат» деб ёзилган катта-кичик ҳар хил қоғозларни варақлади. Қоғозлар ичидан қизил муқовали китобча ҳам чиқди. Зумрад узоқ тикилиб қолди.

Бу китобчада дадасининг расми ҳам бор эди. Расмнинг бир четига думалоқ муҳр босилганди. Унда «Советларнинг Бутуниттифоқ биринчи съезди делегати» деган сўзлар ёзилганди.

Зумрад чуқур энтикди. Аллақандай жонланган чеҳрасида чексиз қувонч ва ифтиҳор чарақлаб кетди. Ҳеч қачон у бунчалик қувонмаган эди. Кўрганлари ҳозир бир зумда бошқача маъно касб этганди. У ҳозир чинакамига бахтиёр эди. Ахир, СССР — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топган съездда дадажонининг овози ҳам бор эди-да.

«Сен бахтли, эркин бўласан, қизим» — Зумраднинг қулоғи тагида аллақандай таниш, меҳрибон овоз жаранглагандай бўлди. Ажабо, бу дадажонининг овози эди. Толиқиб, уйқусизликдан кўзлари киртайиб, онда-сонда уйга қайтганида жажжигина Зумрадини эркалаб айтган сўзлари эди. Онаси буни неча-неча кўз ёшлари билан эслаганди. «Ўқит-т, қиз...ў-ў...».

Бу дадасининг сўнгги сўзлари эди. Уша қонига бўялиб ётган даҳшатли онларда шивирлабгина онасига айтиб улгурган бирдан-бир васияти эди. Охирги нафасида ҳам у ёлғиз фарзанди Зумраднинг бахти ҳақида ўйлаганди.

Онасининг кўз юмиши чоғидаги мўлтираган кўзлари ҳам шу топда хотирасида жонланди. «Омон бўл, бахтли бўл, болам» деб турарди бу кўзлар.

Улуғ Ватан уруши. Онаси аллақайси бир госпиталда ишларди. Зумрад саккизинчи синфни битирганда совчилар келишди. Онаси эса Зумрадни ўқитмоқчи эди. «Биз ҳам маданий одаммиз. Келинимизни ўзимиз ўқитамиз» деб туриб олишди. Келин бўлиб тушгач, улар ваъдаларини «унутишди». Ушанда Зумрад ўзининг инсоний ҳуқуқлари ҳақида биринчи марта ўйлади. Бирдан унинг инсоний ҳислари, иззат-нафси хуруж қила бошлаган эди. Вужудида аллақандай исёнкор куч тошиб, жўш ураётганди. У тап тортмай:

— Мен ишга кирмоқчиман, — деди кеч уйга қайтган эрига тикилиб. Овози қатъий, жарангли эди. Бу гал у бир вақтлари «Мени ҳам ишга қўймайсизми?» деб ер чизиб, ювошгина турган Зумрадга асло ўхшамасди.

Қўлдош Мардонович оғзини ланг очганича хотинига тикилиб қолди. Назарида, еру осмон ағдар-тўнтар бўлиб кетгандай эди.

— Текин нон қутуртиряптими? — таажжубланган кўзлар Зумрадга тикилди...

— Гап нондамас, — Зумрад эридан назарини олмай турди. Эрига ҳалиги сузларни айтишдан олдин Зумрад бир кечаю-кундуз ичида нималарни ўйламади, қандай хаёллар оғушида тентирамади. Уйлаб кўрса, «текин нон» бахт белгиси бўлмаганидек, қафасга тушган қушдай уй тўтиси бўлиб ўтириши ҳам осойишталикка кирмас экан.

— Ақлинг жойидами ўзи!

— Жойида! — узиб деди Зумрад. — Ишлайман деган киши сизга жинни бўларкан-да.

—Ишламайсан, — эри секин, аммо аллақандай бўғиқ овозда деди. — Мен эр бўладиган бўлсам, ишламайсан!

«Мен эр бўладиган бўлсам...» Зумраднинг кўз ўнги қоронғилашиб кетди.

— Йўқ! — Зумрад чўрт кесди. — Ишлайман дедим-ми, ишлайман.

— Нима, нима?! — Мардонов бир зумда хотини ёнида ҳозир бўлди. — Тиллари чиқиб қолибдими?! — пишқириб, кўзлари чақнаб забт билан хотини юзига шапалоқ тортиб юборди.

Зумрад гандираклаб йиқилди ва анча жим турди. Кейин қаддини ростлаб бурнидан оқаётган қонни енги билан артди.

— Билиб қўйинг, — деди у сўнгра хира, бўғиқ оҳангда, — ўлдирганингизда ҳам ишлайман.

Эри индамади. Синчков кўзлари эса хотинида эди. Боқишларида «нима бало, ақлидан оздими шўрлик» деган маъно бор эди.

Кейин тушунди: Зумрад ақлидан озмаган экан. Жаҳл устида шунчаки «елкаси тиришибди». Уни ёзиш учун неча-неча уриниб кўрди. Пўписа ишлатди, куч ҳам синади, қайнона-қайноталар ҳам аралашди, ширин сўзлар ишга тушди. Бироқ натижа чиқмади. Зумрад қайсар эди. Мардоновни ҳайрат, умидсизланиш гангратиб қўйди. Ахир, тол хивичдай, нозиккина деб ўйлаган Зумради букилмайдиган пўлатга айланиб қолганди.

Ҳозир Назирани ҳам ғазаб билан эслади: «Дугонам келганда тириклай ўлдим. Олдига қўядиган ҳам ҳеч нарсам йўқ эди» деб йиғлаганида «ҳурмат-иззатини қил» деб бағри бўшаб кетганига пушаймон эди. Нега энди меҳри ийиб кета қолди. Хотинининг фикрини бузиб кетишини билганида уйга қўярмиди уни. Онасини эшикка қоровул қилиб қўймасмиди?! Афсус, афсус...

Қўлдош Мардоновичнинг ўзи букилди. Букилганда ҳам Зумрадни дурустроқ букиб, оёқ-қўлини занжирбанд қилиб олиш учун букилди. «Яхшигина» иш топиб, ўзи хотинини бошлаб олиб борди. Тикувчиликка эмас, зардўзликка ҳам эмас, тўппа-тўғри... чўян қуйиш цехига.

Қуювчи жомакори Зумраднинг диркиллаган танасига қуйиб қўйгандай бўлиб тушди. Қанақа қадди-қомати борлигини ўзининг ҳам илк марта ҳис этиши эди. Чарос кўзларига қуювчининг кўз ойнаги ярашиб, Зумрадга аллақандай кўркамлик, салобат бағишлади.

Йиллар давомида уйдан чиқмай ўтирган Зумрад дафъатан «вагранка» печкаси тафтига дуч келди. 1300 даража иссиқликка! Чўян, пўлат сув бўлиб оқаётганди...

Зумрад гарчи туғишганларининг ягона эркаси бўлса-да, ҳаёт уни ҳеч вақт эркаламаган эди. Аммо ҳозир бошидан кечираётган синов ҳаммасидан ҳам оғирроқ ва масъулиятлироқ эди. Илгари хаёлида ҳам тасаввур қилмаган, қилиши ҳам мумкин бўлмаган оламга, бутунлай бошқа бир оламга тушиб қолганди. Цехдаги турли хил машиналарнинг шовқини ҳам уни гангратиб қўйди. Тепасида аллақандай улкан нарсаларни кўтариб юрган ҳаво йўллари, ўт пуркаётган «вагранка», гоҳ-гоҳда «тақа-тақ»лаб садо бераётган нотаниш нарсалар, компрессорларнинг ваҳимали ўшқиришлари... Ҳамма-ҳаммаси унинг учун ҳам сеҳрли, ҳам ваҳимали эди.

Зумрад гўё қўлга тушган чўл кийигидай бўғинлари титраб, ҳадиксираб атрофига олазарак қарарди ва жон ҳолатда цехни ташлаб қочгиси келди. Лекин, қочолмади — цехнинг оғзида турган эрига назари тушди. Истеҳзоли, аччиқ киноя ўйнаётган кўзлари, бутун чеҳраси «Ҳа, текин нон қадрини энди биласан» деб турганди.

Зумрад сезиб турарди: синовга бардош берса енгади, акс ҳолда бурунги аҳволидан ҳам баттар бўлади.

«Энди ўлигим шу заводдан чиқади...» — Зумраднинг тишлари ғижирлаб кетди.

Елкаси сал бўртиб чиққан, сочлари сийраклашиб оқариб қолган, цехдагилар учун «Ваня амаки» бўлган қотмагина киши уни цехга бошлаб кетди. Қуйиш цехининг машҳур устаси Иван Михайлович Залигин дегани шу эди.

Цех тўридаги аланга нафаси гупиллаб юзга урарди. Гоҳ ковш, гоҳ қолиплардан учқунланаётган чўғлар ҳам атайин Зумрадни чўчитиш учун ҳадеб сакраётгандай. Унинг авайлаб, ҳадиксирабгина босаётган ҳар бир одими жуда катта куч, зўр асабни талаб этаётганди. Ўрганмаганидан, кўникмаганидан бу цех, унда ишлаётган кишилар сеҳрли сезиларди, Зумрадга.

Ваня амаки бир жойда доира бўлиб айланаётган машина қаршисига келиб тўхтади. «Центробежка» дегани шу эканлигини Зумрад кейин билди.

Уни совутиш бўйича ёрдамчиликка тайинлашди. Машина билан қандай муомала қилишни, қандай сақланишни кўрсатишди. Қайта-қайта кўрсатишди. Зумрад «вагранка» — маъдан эриётган печ билан қуйиш аппарати — «центробежка» ўртасида қолди. Бу жойда ишлайдиганлар қишин-ёзин қора терга ботиб юришади. Қўллари, тиззалари, бутун вужуди титрар, ўнғайсизланар, пешанасидан шаррос тер қуйиларди.

Қайтиб эрига боқмади, боқмай туриб унинг «аҳа!» деб тиржайиб турган башарасини кўриб турарди. Ўрганмаган кишига бу цехда ишлаш эмас, ҳатто «вагранка» нафасига чидаб, оёқда соатлаб туришнинг ўзи ҳам енгил эмасди. Цехдагилар Зумраднинг аҳволини яхши тушунишарди. Ахир, улар ҳам онадан қуювчи бўлиб туғилмаган-ку!

Зумрадга «қўрқма, дадил бўл» деб, кўнглини кўтаришди. Дастлабки кунлар ана шу тарзда ўтди.

— Қалай, хоним, толмадиларми? — деб сўз қотди эри. Мийиғида, кўзларида Зумрадга таниш аччиқ, кинояли табассум бор эди.

— Йўқ, — Зумрад юзини четга олди. Аслида, у жуда-жуда толганди.

— Юзингизга нима бўлди, юзингизга, — Қўлдош Мардонович гўё ачинаётгандай ташвишланган бўлди. Бир кундаёқ таппинусха бўлиб қолибсиз-ку.

— Бўлса-бўлар, — эътиборсиз жавоб берди Зумрад, — асли менинг дадам темир йўл ишчиси бўлган. Энди унинг овозида фахрланишга ўхшаш нимадир бор эди.

Кейинлар ҳам эри нималар деб пичинг отмади. Кечки сменада ишлаган кунлари эса дарахтлар панасида бекиниб кузатиб ҳам юрди. Айниқса, қайнонаси дунёга олов қўйгудай эди. «Бизни шарманда қилди бу зоти паст»—деб ғижинарди.

Уйдагиларники етмагандай унинг заводда ишлаши маҳалладаги баъзи бекорчи аёлларнинг ҳам ғийбати учун эрмак бўлганди.

Охири ҳаммасини у индамай енгди. Нима ҳам десин. Ширмой кулчадай юзининг қорайиб, пўст ташлагани рост эди. Момиқ, юмшоқ қўллари ҳам дағаллашиб, қудратли ишчи қўли бўлиб қолганди.

Кунлар кетидан кунлар ўтди. Зумрад кўникиб, ўзини босиб олди. Энди «центробежка»да ишлаш ҳам унчалик оғир эмасдай туюларди.

У заводнинг ўз кишиси бўлиб қолди. Қўлдош Мардоновичнинг режалари пуч чиқди. «Текин нон»га ўрганиб қолган Зумраднинг маъданлар эриб, сувдай оқиб ётган нафасига дош бериб ишлаб кетишини у ҳеч ҳам кутмаганди. Бироқ дош берди. Дош берганидан Зумраднинг ўзи ҳам таажжубда эди. Ўзини ўзи ҳам эндигина тушунаётганди. Уйлаб кўрса, дадасининг баъзи ҳислатлари ўзининг ҳам қаерларидадир мизғиб ётган экан. Энди улар уйғонди. Букилмаслик, енгиш учун уйғонди.

Бобомурод ДАМИНОВ.

Тушиш хабарлар

КОНВЕЙЕРДА ЯНГИ УЙЛАР

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Навоий шаҳридаги уйсозлик комбинатида реконструкция ишлари кенг миқёсда олиб борилмоқда. Яқинда корхонада янги коссет, цехи, темир-бетон узели қуриб, ишга туширилди. Натижада комбинатнинг ишлаб чиқариш қуввати ортди. Бинокорлар СССР-нинг 50 йиллиги шарафига биноларнинг янги хил йиғма қисмларини ишлаб чиқаришга киришдилар.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. Марочкин бошлиқ комплекс бригада аъзолари шаҳарнинг шимолий қисмида янги типдаги беш қаватли иккита уй-жой биносини янги қисмлар асосида тез суръатлар билан монтаж қилиб, муддатидан илгари фойдаланишга топширди. Бу уйларнинг афзаллиги шундаки, бинонинг қаватлари ўнггай ва бир мунча кенгроқ қилиб жойлаштирилган. Ташқи кўриниши эса, кўркам ва чиройли. Панелларнинг чидамлилиги бирмунча оширилганлиги туфайли бино қаватларини 8-10 тага етказиш имконияти туғиляпти.

● ●

ТЕРИМ МАШИНАЛАРИ МАВСУМГА ТАЙЁР

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). «Узсельхозтехника» Вобкент ремонт устахонаси конвейеридан 125 пахта териш машинаси сифатли ремонтдан чиқарилди. Район механизаторлари областда биринчи бўлиб барча терим агрегатларини терим мавсумига шай қилиб қўйдилар. Устахона ремонтчилари СССРнинг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаганликлари туфайли ана шундай муваффақиятга эришдилар.

Т. НАЗИРОВ.

Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги

БЕДА УРУҒИ ТАЙЁРЛАШНИ ТЕЗЛАШТИРАЙЛИК

Республикада уруғлик беда ҳосили мўл етишди. Энди уни вақтида ва нобудгарчиликка йўл қўймай ўриб-йиғиб олиш зарур.

Фарғона, Наманган, Андижон областлари ва бошқа областларнинг баъзи районларида уруғлик беда ўрими яхши ташкил этилди. Ленин районидаги «Правда Востока» ва Хўжаобод районидаги «Узбекистон» колхозлари беда уруғини йиғиштириб олишни ниҳоясига етказдилар. Пастдарғом районидаги Ленин номли, Иштихон районидаги «8 Март», Ғиждувон районидаги «Зарафшон», Бухоро районидаги «Маданият», Фарғона районидаги Ленин номли, Қува районидаги «Коммунизм» ва бошқа кўплаб хўжаликлар уруғлик бедани майдалашни тугалладилар. Энди бу хўжаликлар уруғликни тозалаб, кондицияга етказмоқдалар.

Тошкент, Қашқадарё, Сирдарё, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР хўжаликларида уруғлик бедани ўриб-йиғиб олиш ёмон аҳволда. Тошкент областида мавжуд 4549 гектар уруғлик бедадан эндигина 1407 гектари ўриб олинган. Урта Чирчиқ, Бўстонлиқ, Деҳқонобод, Шаҳрисабз, Қамаши, Зомин, Оқолтин районларининг каттагина майдонларида уруғлик беда ҳалигача ўриб олинмаган.

Кўпгина районлар ва хўжаликларда бедани майдалаш жуда суст боряпти. Бухоро областида 2367 гектар ердаги уруғлик беда ўриб олингани ҳолда эндигина 1401 гектардагиси майдаланган. Сурхондарё областида эса ўриб олинган 1519 гектар ердаги уруғлик бедадан 934 гектардагиси майдаланган.

Пахтакор, Ильич, Оқдарё, Пастдарғом, Бухоро, Қоракўл ва Шофиркон районларида бедани майдалашга киришилмаган.

Уруғлик бедани ўриб олишни пайсалга солиш ярамайди. Негаки, кўплаб нобудгарчиликка йўл қўйилиб, республиканинг баъзи хўжаликлари ўзларини уруғлик беда билан таъминлай олмай қолишлари мумкин.

Уруғлик бедани майдалашни тезлаштириш учун хўжаликлардаги мавжуд дон комбайнлари ва бошқа техника воситаларини ишга солиш даркор.

Колхоз ва совхозларда, «Узсельхозтехника» район бирлашмаларида уруғ тозалаш техникаси сероб. Ундан тўғри фойдаланилганида уруғликни тозалашни бар вақт ниҳоясига етказиш мумкин бўлади. Бироқ 20 августга қадар 218 электромагнит ускуналаридан атиги 167 таси тайёрлаб қўйилган. Шундан ҳам ниҳояти 41 таси ишлаб турибди. Фарғона, Наманган ва Сирдарё областларида уруғликни тозалашга киришилди. Бошқа областларнинг хўжаликлари эса уруғликни тозалаш пунктларига келтиришга ҳали киришганларича йўқ.

Кондицияга етказилмаган уруғликни уруғлик фондига тўкишдан иборат ярокснз иш услубига барҳам бериш керак. Чунки уруғлик кондицияга етказилмасдан жамғарилганида уни қишда, ҳатто экиш олдидан тозалашга тўғри келади.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари уруғлик бедани ўриб-йиғиб олишни тезлаштириш билан бирга, уруғликни тозалашни ҳам авж олдиришлари, уруғчилик инспекциялари лабораторияларида уруғлик сифатини текширишдан ўтказишлари лозим.

«Узсельхозтехника» бирлашмалари ходимларининг бурчи — барча хўжаликларни трифолин кукуни билан таъминлашдан, уруғ тозалаш машиналаридан фойдаланишда колхоз ва совхозларга ёрдам кўрсатишдан иборат.

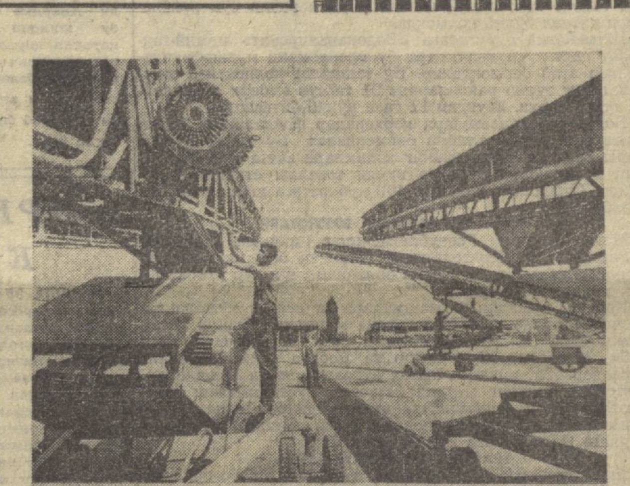

РЕСПУБЛИКА пахта тайёрлаш пунктларининг коллективлари 1972 йил ҳосилини қабул қилишга қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Юқоридаги суратда Ўрта Чирчиқ районидаги пахта тайёрлаш пунктида транспортерлар сўнгги марта кўздан кечирилмоқда. Пастдаги суратда эса Юқори Чирчиқ район пахта тайёрлаш пунктида янги ҳосилни қабул қилишга тайёр турган транспортерларни кўриб турибсиз.

И. Глауберзон фотолари.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХАБАРЛАРИ

Пахта очилди

1-«Пискент» совхозининг 2-бўлимида бўлсангиз белга урадиган ғўзалар кўзни қувонтиради. 50 центнерчилар ҳаракатининг ташаббускори Обид Отаев етакчилик қилаётган иккинчи бригада далаларида пахта чаман бўлиб очилмоқда.

Бригада заршунослари янги йўлликлар бошлаган қимматли ташаббусга қўшилиб 130 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилишган. Лўппи пахталар мўл ҳосилдан нишона бериб турибди.

С. ЮЛДОШЕВА,
Пискент райони.

✦ ✦

Чўл дурдонаси

Қуёш нурида олтин далалар товланади. Айниқса кўм-кўк пахтазор денгиздек чайқалади. Бу ерда чўл бағридан ер очиб, «оқ олтин» ундираётган Хосият Жумаева бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси деҳқончилик қиляпти. Бригаданинг 80 гектар майдондаги ғўзаси серҳосил бўлиб ўсяпти. Ҳар туп ғўзада камида 13-14 тадан кўсак санаш мумкин. Бригада азаматлари кўсаклар сонини янада кўпайтириш иштиёқида ғўза парваришини кучайтирмоқдалар.

М. ТОШПУЛАТОВ,
Қарши район, «Пахтаобод» колхози.

50 центнерчилар даласида

СИРДАРЁ. Райондаги «Правда» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тилов Маманов бошчилик қилаётган бригадаси пахтакорлари ғўза парваришини сусайтирмасдан олиб бормоқда. Мавжуд 100 гектар майдоннинг ҳар гектарига 500-600 килограммдан маҳаллий ўғит «шарбат» қилиб оқизилди. Зайни Ҳайдаров, Ҳоли Зиёдуллаев, Ҳусан Эгамқулов каби миришкорлар ғўзаларни қондириб суғормоқдалар.

Т. ТУҚЛИБОЕВ,
М. ТУЛАМЕТОВ.

✦ ✦

Ҳиммат

Бу йил мева йили бўлди. Айниқса олма сероб. Орджоникидзе районидаги «Дурмон» боғдорчилик-узумчилик совхози боғбонлари мўл ҳосилни пешма-пеш териб олмоқдалар. Совхоз қариялари ҳам мададга келишиб, кунига тонна-тонналаб олма, олхўри, нок каби меваларни теришда ёрдам беришяпти.

Ҳиммати баланд отахонлар сафида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турғун Бойкапасов, Ўмирқул Абдураҳмонов, Билолазиз Азимов, Абдураҳмон Аблезидов, Мирсодиқ Мирсалимов ва бошқалар бор. Пенсионерлар бригадасига Ўмирқул Абдураҳмонов бошчилик қилмоқда.

А. АБДАЛИЕВ.

Сўз—«Совет Ўзбекистони» шахмат шарҳловчисига

НАВБАТДАГИ ДУРАНГ

Спасский — Фишер матчи бошлангунча бу гроссмейстерларнинг ижодий йўли, афзаллиги-ю, баъзи камчиликлари ҳақида жаҳон матбуотида озмунча тақриз эълон қилинмади. Айниқса, иштирокчиларнинг ўзи рақибига нисбатан билдирган фикр-мулоҳазалари барча мухлисларда катта қизиқиш уйғотган эди.

Чунончи, Фишер жаҳон чемпиони ижодига юксак баҳо бериш билан бирга, унинг улкан мусобақаларда жуда кам ўйнашидан таажжубда эканини айтган. Спасский ҳам ўз навбатида Роберт Фишернинг талантига қойил бўлган ҳолда, унинг дебют билимлари унчалик бой эмаслигини таъкидлаганди. Ана шу икки нарса ўткир шахмат журналисти гроссмейстер Сало Флорнинг назаридан яна бир бор ўтди. Яқинда унинг матчда ўйналган ўн бир партияга бағишланган мақоласи «Огонёк» журналида босилиб чиқди. Матчнинг биринчи ярмида Спасский учун нохуш натижа рўй беришига жаҳон чемпионининг ўзи сабабчи, дейди у. Тож даъвогари Спасский кўрсатиб ўтган камчиликдан ҳоли бўлганини исботлаяпти: Исландияда ўтаётган яккама-якка олишувнинг дастлабки ўн уч рашувида 7 хил дебют қўлланди-я! Аввалги матчларда сира бунақа ҳол юз бермаган.

«Юзга айтганнинг заҳри йўқ» қабилидаги Спасскийнинг танқиди Фишер учун кони фойда бўлиб чиқди. Жаҳон чемпиони эса ҳаққоний танбеҳга парво ҳам қилмади: юксак даражадаги мусобақаларда кам қатнашиб, бўлажак курашга шайлигини тўла созлаб олмади. Бу нарса матч давомида яққол билиниб қолди. Спасский йўл қўйган хатолар ана шу бепарволик оқибатидир. Сало Флорнинг таъбири билан айтганда, матчда билими бойиган «янги» Фишер пайдо бўлдию, аммо бундан 3-4 йил аввалги дадил, яъни «эски» Спасский кўринмаяпти.

Тўғри, матчнинг иккинчи ярмида у анча ўзига келиб олди. Кучига яраша жанг қиляпти. Буни мухлислар сезиб туришибдию, аммо дастлабки имкониятлар зое кетганига қаттиқ қайғурмоқдалар.

Матчнинг учинчи чорагига якун ясовчи 18- партия Фишернинг шоҳ олдидаги пиёдани икки хонага суриши билан бошланди. Эндиги учрашувларда матч иштирокчиларининг стратегияси очиқдан-очиқ маълум бўлиб қолди: даъвогар ўз мавқеини ушлаб қолиш, чемпион эса кескинликни ошириш ҳисобига ўзгариш ясаш ниятида нафас олмоқда. Яна сицилианча ҳимоя усулига эрк берилди. Бу гал уни Спасский танлади. Олтинчи юришда даъвогар совет мастери В. Раузер номи билан юритилувчи вариантни қўллади. Оқлар катта рокировка қилиши билан совет гроссмейстери ўз шоҳини жойида қолдириб, ўнг томондаги пиёдалари билан рақиб шоҳини штурм қилишга интилди. 19- юришдан сўнг шундай вазият содир бўлди:

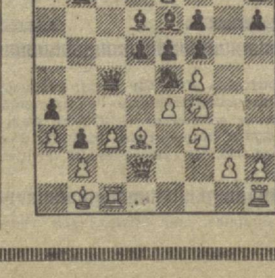

Кейинчалик у доналар қурбон қилмоқчи бўлди. Лекин вазиятни узоқ чамалаган Фишер «инъом»га қўл урмади. Мутахассисларнинг фикрича, чигалликлар ёзилмай турган бир пайтда, аниқроғи 28 ва 34-юришларда қоралар ноаниқликка йўл қўйиб, рақибига қўшимча имкониятлар яратди. Беш соатлик сермашаққат олишувдан сўнг ўйин қуйидаги вазиятда кечиктирилди:

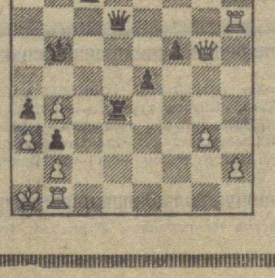

Оқлар бир пиёда ортиқ. Лекин бундай мураккаб, кескин вазиятда кураш тақдирини асосан сипоҳларнинг яна нечоғлиқ фаоллашиши ҳал қилади. Икала шоҳ ҳам хавф остида. Шу ҳолатда Спасский ўзининг 42-юришини ёзиб қўйди.

Уйда қилинган пухта таҳлилдан сўнг эртасига ўйин яна давом эттирилганда бештадан юриш қилинди, холос. Бир вазият тахтада уч маротаба такрорлангач, бу учрашув ҳам дуранг деб топилди. Шундай қилиб, умумий ҳисоб Роберт Фишер фойдасига 10,5:7,5 бўлиб қолди. Бугун ўйналадиган 19-партия матчнинг тўртинчи чорагини бошлаб беради.

М. МУҲИДДИНОВ,
СССР спорт мастери.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ МОСКВА билан Могадишо ўртасида тўппа-тўғри радиотелефон алоқаси 25 августда расмий суратда очилди.

СССР алоқа министрининг ўринбосари В. А. Шамшин билан Сомали Демократик Республикасининг почта ва телеграф давлат секретари Аҳмад Мохамуд Фара телефон орқали бир-бирларини табрикладилар. Улар янги халқаро линия ўзаро алоқаларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш ишига ҳисса бўлиб қўшилишини таъкидлаб ўтдилар.

Сомали — Москва тўппа-тўғри телефон орқали боғланган Африкадаги бешинчи давлатдир.

◆ САН-ХОСЕ. Чехословакия билан Коста-Рика ўртасида илмий ва иқтисодий ҳамкорлик битими имзоланди. Бир-бирларига мутахассислар ва илмий ходимлар юбориб туриш, ЧССРнинг олий ўқув юртларида ўқиш учун Коста-Рика студентларига стипендиялар бериш, Коста-Рикада техник мутахассислар тайёрлашни ташкил қилиш кўзда тутилади.

◆ ЖОРЖТАУН. Ямайка ҳукумати социалистик давлатлардан мамлакатга адабиёт келтиришни тақиқлашни бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу бемаъни тақиқни шундан аввалги ҳукумат жорий этган эди (ТАСС).

ХАЛҚҚА САДОҚАТ БИЛАН ХИЗМАТ ҚИЛГАНЛИГИ УЧУН

БЕРЛИН, 25 август. (ТАСС). ГДРнинг атоқли партия ва давлат раҳбари, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг таниқли арбоби, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Эрих Хонеккер туғилган кунга 60 йил тўлганлиги муносабати билан ГДР давлат кенгаши Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва Министрлар Советининг таклифига биноан уни социалистик герман давлатининг олий нишони — Карл Маркс ордени билан мукофотлади.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Э. Хонеккерга йўллаган қутловида унинг халққа садоқат билан хизмат қилганлиги, Германия Бирлашган социалистик партияси ва ГДРнинг Ленин партияси ва мамлакати билан қардошлик иттифоқини кучайтиришга, шунингдек бошқа қардош партиялар билан дўстликни мустаҳкамлашга, социалистик ҳамдўстлик давлатларини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшганлиги таъкидлаб ўтилади.

СССР Олий Совети Президиумининг фармонига мувофиқ Э. Хонеккер Ленин ордени билан мукофотланганлигини ГДР матбуоти кўзга яққол ташланадиган ўринларда хабар қилмоқда. Газеталар Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний ва А. Н. Косигин ўртоқларнинг юбиляр номига йўллаган табрикномаси текстини босиб чиқарди.

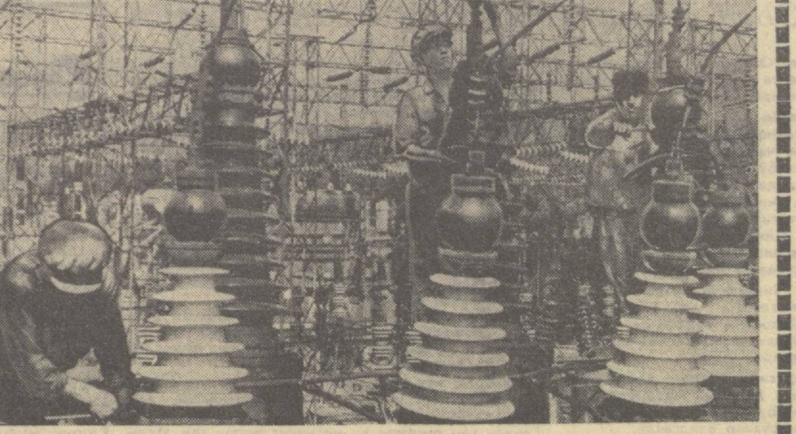

КОРЕЯ Халқ Демократик Республикасида электр энергия ҳосил қилувчи станциялар қурилишига катта эътибор берилмоқда. 1976 йилга келиб республикада электр энергия ишлаб чиқариш 30 миллиард киловатт соатга етади. Суратда: электр ускуналари монтаж қилиняпти.

ЦТАК—ТАСС фотоси.

ШРИ ЛАНКА КОМПАРТИЯСИ СЪЕЗДИ

КОЛОМБО, 25 август. (ТАСС). Кеча кечқурун Шри Ланка Коммунистик партиясининг VIII съезди тантанали суратда ёпилди. Партия раиси С. А. Викремасингхе якунловчи нутқ сўзлаб, съезд қарорлари партия сафларини янада жипслаштиришга, унинг кенг халқ оммаси билан алоқаларини мустаҳкамлашга, ғоявий ва ташкилий савиясини оширишга хизмат қилади, деб ишонч билдирди.

Беш кун давомида съезд мажлислари бўлиб ўтган Нью Таун Холл залида «Интернационал» янграnamed.

Съезд ёпиқ деб эълон қилинди.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

КЕНИЯ республикасига Совет Иттифоқи мутахассислари беғараз катта ёрдамлар кўрсатишмоқда. Пастдаги суратда: Совет Иттифоқи кучи билан барпо этилган шифохонада совет хирурги А. Серебрянский ва Н. Касимцев ўртоқлар.

С. КУЛИК фотоси. (ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

СОВЕТ БУЮРТМАСИ БИЛАН

Чехословакия машинасозлари Совет Иттифоқининг буюртмаларини тайёрлашга алоҳида эътибор билан қарайдилар. Республикада машҳур «Вигорлат» заводининг коллективи металларни босим остида қуядиган пресслар туркумини йиғиб бўлди.

Завод ўз маҳсулотини бошқа социалистик мамлакатларга ҳам юбормоқда. Бу йил Чили Республикаси ҳам заводга буюртма берди.

МЕТАЛЛУРГЛАР ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

Халқ Польшасининг металлургия саноати корхоналарида шу беш йилликда (1971—1975 йилларда) сермеҳнат ишларни ва ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштиришнинг катта программаси изчиллик билан амалга оширилмоқда. Бу мақсадга давлат сал кам икки миллиард злотий маблағ ажратган.

Тадбирлар комплекси хом ашёни ортиш ва туширишда қўл меҳнатини тўла-тўкис механизациялаштиришни, цехлардаги шовқин, чанг ва иссиқлик даражасини камайтиришни, домна печларига ва прокат станларига хизмат қилишга боғлиқ бўлган ишларни автоматлаштиришни кўзда тутади.

МУҲИМ ПРОБЛЕМА ҲАЛ ЭТИЛМОҚДА

Болгариянинг бир қанча районларида тез ўсиб бораётган саноат ва маиший хизмат учун керакли сув проблемаси актуал бўлиб қолмоқда.

Шуменский округидаги «Водоканалпроект» илмий-тадқиқот институти ходимлари бу проблемани муваффақиятли ҳал этиб бермоқдалар. Бу ташкилот коллективи мамлакатнинг турли районларида 21 та сув омбори лойиҳасини тузиб берди. Шундан 11 таси қуриб битказилди.

Болгар мутахассислари корхоналар фойдаланган сувни тозалашга катта эътибор бермоқдалар. Бу ишда Бургас нефть-химия комбинатининг ходимлари катта муваффақиятга эришдилар. Бу ерда кучли тозалаш станцияси қурилди. Станция ҳар соатда 400 куб метрга яқин сувни тозалаб беради.

ЧОРВАДОРЛАРНИНГ ЮТУҚЛАРИ

Монголия Халқ Республикасининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Монголиянинг бешинчи беш йиллиги иккинчи йили топшириқларини бажариш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Қишлоқ хўжалик бирлашмалари ва давлат хўжаликлари чорвадорларининг фидокорона меҳнати туфайли ҳозир мамлакатда сал кам 8 миллион бош ёш мол бор. Ўрта Гоби, Марказий, Сухэ-Батор ва Кобдос аймоқларининг чорвадорлари, айниқса юксак кўрсаткичларга эришдилар.

Чорвачиликнинг моддий базасини мустаҳкамлаш вазифалари ҳам муваффақиятли амалга оширилмоқда. Ўтган ярим йилликда йиллик планда кўзда тутилган молхоналарнинг 69 проценти ишга туширилди.

ТРАКТОРЛАР КЎПАЙМОҚДА

Яқин йилларда халқ Кореясида ҳар юз гектар ерга 3-4 та трактор тўғри келадиган бўлади.

КХДРдаги энг катта Киян трактор заводи қишлоқларни техника билан қуроллантиришга муҳим ҳисса қўшмоқда. Киянликлар маркаси туширилган ғилдиракли ва ўрмаловчи тракторларни текисликларда ҳам, шимолий районларда ҳам, ўрмончилик тўжаликларида ҳам учратиш мумкин.

Шу йилнинг дастлабки 7 ойи мобайнида Киян тракторсозлари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қишлоққа бир ярим баравар кўп трактор жўнатдилар. Заводнинг ўзида кейинги вақтларда ишлаб чиқариш даражасини оширишда катта муваффақиятларга эришилди.

АҚШ АГРЕССИЯСИНИНГ ҲУЖУМЛАРИ ҚОРАЛАНДИ

ХАНОЙ, 25 август. (ТАСС). Кеча АҚШ авиацияси Хайфон шаҳрининг атрофига ва Вьетнам Демократик Республикасидаги аҳоли зич жойлашган бошқа районларга ҳужумлар қилди. Куни кеча Куангбинь вилоятидаги Донгхой шаҳри ва бошқа бир қанча вилоятлардаги аҳоли пунктлари ҳам қаттиқ бомбардимон қилинди. Шу билан бир вақтда Америка флотининг кемалари соҳил бўйидаги районларни тўпга тутди. Тинч аҳоли орасида ўлган ва ярадор бўлганлар кўп, жуда кўп уйлар, мактаблар ва дамбалар емирилди ёки шикастлантирилди.

Шу агрессив ҳаракатлар муносабати билан Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили Америка ҳарбийларининг бу жиноий ҳаракатларини қатъиян қоралади ва бу ҳаракатлар тинч аҳолини қириш ҳамда дамбаларни емириш сиёсати давом эттирилаётганлигини исботлаб бермоқда, деб кўрсатиб ўтди.

ИРҚЧИ ҚОРА ГУРУҲЛАРНИНГ КИРДИКОРЛАРИ

ЛОНДОН, 25 август. (ТАСС). Замбези дарёси билан Лимпопо дарёси ўртасидаги ерда қадимий манзилгоҳларнинг ҳаробалари (эрамизнинг VI—VIII асри) Зимбабве халқи маданиятининг ёрқин тарихий ёдгорлиги ҳисобланади. Археологлар ва тарихчилар бу тошдан ясалган ҳашаматли иншоотлар Африканинг мана шу районида мавжуд бўлган қадимий маданият ва давлат борлигини кўрсатувчи мужассам далил эканлигини исботлаб берганлар.

Бироқ, бу фикр Жанубий Родезиядаги озчиликни ташкил этувчи ирқчилар дидига ёқмаётир, улар ўз ҳукмронликларини сақлаб қолиш мақсадида «африкаликлар маданий ва ақлий жиҳатдан паст даражада туради» деган назарияни тарғиб қилмоқдалар.

Жанубий Родезия ирқчи парламентининг раҳбарларидан бири Жорж Хартли мана шу ирқчилик назарияси руҳида гапириб, қадимий иншоотлар Банту маданиятига мансуб деган фикр «зарарли уйдирма» деб даъво қилди ва бу фикр «қўпорувчилик мақсадида» ирқчилик режими душманлари томонидан ўйлаб чиқарилган, деди. Ирқчиларнинг цензорлари ҳам Хартлининг бу фикрига қўшилмоқдалар. Жанубий Африкадаги «Ту зе пойнт» журналининг ёзишига қараганда, Зимбабведаги қадимий ҳаробалар тўғрисида ёзилган очерклар ва хабарлардан мана шу иншоотларни Банту халқининг намояндалари қурган деган ҳар қандай фикрни чиқариб ташлаш тўғрисида газеталарга қатъий кўрсатма бериб қўйилган. «Родезиэн хистори» журнали, жумладан Родезия цензураси археологик буюмларга ёпиштириб қўйилган тушунтириш кўрсатмаларини ўзгартириш ёки олиб ташлаш тўғрисида буйруқ берди, деб ёзмоқда.

Зимбабведаги тарихий ёдгарликларга нисбатан бундай чоралар кўрилаётганлиги ирқчи реакционерларнинг инсониятга душманлик билан қилаётган фаолиятини кўрсатувчи намуналарнинг бири бўлиб, гитлерчи қора гуруҳлар томонидан қилинган «ишларни» эслатиб турибди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Пионер вожатийлар клуби. 10.00 — Телетеатр. 11.00 — МОСКВА. 17.15 — ТОШКЕНТ. 17.20 — Кинокўрсатув, 18.10 — Ахборот, 18.30 — Бугун — шахтёрлар куни, 19.00 — Концерт, 19.40 — Ахборот, 20.00 — Марҳабо, талантлар (Қашқадарё области). 22.00 — «Вақт», 22.30 — Йиғим-теримга ҳамма нарса шай бўлсин, 23.00 — Катта ҳаёт (бадиий фильмнинг 2- серияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — ТОШКЕНТ. 10.10 — Бадиий фильм, 11.30 — Ҳужжатли фильм, 17.55 — МОСКВА. 18.10 — Концерт, 18.55 — Мультфильмлар, 19.25 — Адабий театр, 20.25 — Қўшиқ — 72, 20.50 — Телефильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/VIII да Шоҳ Эдип.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27/VIII да Катта концерт. 28/VIII да Лақма.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Чорбоғдаги саргузаштлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Балашши қўшиқлари — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Сангам (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ромео ва Жульетта (2 серия) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош (2 серия) — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Сайҳа (2 серия) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Петербург билан хайрлашув — «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 5 ва кеч 7 да).

Гамильтон хоним — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 11, 1, 3, 5 ярим ва кеч 8.15 минутда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Виннету — апачлар йўлбошчиси — (кундуз соат 12, 2 ва 4 да), Кулгили қиз (кеч соат 6 ва 8.45 минутда) — «МОСКВА».

Шер ҳамлага ҳозирланмоқда — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Гайдук Ангелнинг саргузашти — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Ҳаводаги саргузаштлар (2 серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Гўзал соҳибжамолим — «ЧАЙКА» (кундуз соат 2 ва кеч 9 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Ёввойи қалб — «ФЕСТИВАЛЬ», Майерлинг — «ХИВА».

САНЪАТ САРОЙИДА
29 августдан бошлаб
янги рангли кенг форматли бадиий фильм
«ДАУРИЯ»
(2 серия)
НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ
Сеанслар: кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8.45 минутда бошланади.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»
Навоий номли ўзбек Давлат академик катта театрида 7, 8 сентябрь кеч соат 8 да
БИРМА АРТИСТЛАРИНИНГ КОНЦЕРТИ
Билетлар сотилмоқда.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ВА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛИ ТОШКЕНТ ШАҲАР 31- ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1972-1973 ўқув йили учун
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртига ўрта ва тўлиқсиз ўрта маълумотли 15-17 ёшли йигитлар ва Совет Армияси сафида хизматни ўтаб қайтганлар қабул қилинади.

Билим юрти темир йўл транспорти учун қуйидаги мутахассислар бўйича кадрлар тайёрлайди: тепловоз машинисти ёрдамичиси, (ўқиш муддати — 2 йил, ўрта маълумотлилар учун 1 ярим йил), тепловоз ремонти бўйича слесарь (механик ва электр қисмлар), саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, токарь (ўқиш (муддати — бир йил).

Бошқа мутахассисликлар бўйича ўқиш муддати — 2 йил.

Аълочи ўқувчиларга кечки ишчи-ёшлар мактабида ўқиш учун шароит яратиб берилади.

Ўқиш муддати иш стажига қўшилади.

Ўқувчилар овқат, кийим-бош ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини тугатганлар темир йўл транспорти ходимларига бериладиган имтиёзлардан фойдаланадилар.

Кирувчилар: паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан, ота-онасининг иш жойидан справкалар: ариза, таржимаи ҳоли, 8 дона фотосурат (3x4 сантиметр), мактабдан характеристика, 286- формадаги медицина справкасини топширадилар.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Малогоспитальная кўчаси, 18- уй.

ТОШКЕНТ 22-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1972—1973 ўқув йили учун
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ Тошкент шаҳридаги қурилишларида ишлаш учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича малакали ишчилар тайёрлайди: плиткачи-мозаикачи, сувоқчи, дурадгор, бўёқчи (ўқиш муддати — бир йил), сувоқчи-бўёқчи (2 йил).

Ўқишга 8-10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 14 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Ўқувчилар ётоқхона, кунига уч маҳал овқат, кийим-бош ва практика даврида пул мукофоти билан таъминланадилар.

Билим юртида кечки мактаб, кутубхона, спорт секциялари ва турли тўгараклар мавжуд.

Ўқувчилар шаҳарда пропискадан ўтказиладилар.

Кирувчилар: ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (асли), 3x4 сантиметр ҳажмидаги 6 дона фотосуратларни топширишлари лозим.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Астраханский кўчаси, Б. Полевой тупиги, 12-уй (5-трамвайнинг «Зелёный базар» бекати).

ҚОРАКЎЛ ҚИШЛОҒИДА
30, 31 АВГУСТ ЭРТАЛАБ СОАТ 10 ДАН БОШЛАБ
Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереясининг тўртинчи чиқарилиши бўйича
ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ
Кириш бепул.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитети, Кинематографчилар союзи, «Ўзбекфильм» киностудияси, Ўзбекистон илмий-оммабоп ва хроникал фильмлар студиясининг коллективлари «Ўзбекфильм» киностудиясининг директор ўринбосари К. Абдураҳмоновга отаси

Абдураҳмон МУҲАМАДЖОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

28 АВГУСТ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.50 — ТОШКЕНТ. 10.55 — Қўғирчоқ фильм, 11.15 — Золушка (бадиий фильм), 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — Туркистон Ҳарбий Округи штаби оркестрининг концерти, 19.00 — МОСКВА. XX ёзги олимпия ўйинларида (Мюнхендан олиб кўрсатилади). 21.00 — ТОШКЕНТ. Ахборот, 21.20 — Ёш ижрочилар концерти, 22.00 «ВАҚТ», 22.30 — Оламда нима гап?, 22.50 — Жаннатга саёҳат (теленовелла).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.40 — МОСКВА. 17.45 — Янгиликлар, 17.50 — Қишлоқ хабарлари, 18.00 — Костер, 18.30 — «Беш йилликнинг иккинчи йили». Углегорск ГРЭСи қурилишидан репортаж, 19.00 — ТОШКЕНТ, 19.25 — Келажаги порлоқ шаҳар, 19.45 — Кинопублицист экрани, 20.45 — Ўқишга марҳамат! (реклама), 21.00 — МОСКВА. Излар «еттинчи осмонга» олиб боради (бадиий фильмнинг 1-серияси), 22.00 — ТОШКЕНТ. «Сиҳат-саломатлик», 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

29 АВГУСТ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Қўғирчоқ фильм, 11.15 — Сенинг дўстларинг (бадиий фильм), 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Ўсмирлар учун «Очиқ эшиклар», 18.40 — Ахборот, 19.00 — МОСКВА. XX ёзги олимпия ўйинларида (Мюнхендан олиб кўрсатилади). 21.00 — ТОШКЕНТ. Ахборот, 21.25 — Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион университети. Сабзавотчилик факультети, 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — ТОШКЕНТ. «Марҳабо, талантлар» (такрорий кўрсатув).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — ТОШКЕНТ. Бадиий фильм. 18.05 — МОСКВА, 18.10 — Янгиликлар, 18.15 — ВДНХ болалар ижоди кўргазмасидан репортаж, 19.00 — ТОШКЕНТ. Ван Клиберн чалади, 19.40 — Математика ўқитувчилари учун: «Ленин дарсини қандай ташкил қилиш керак?», 20.20 — Новаторларнинг телевизион клуби, 20.55 — Реклама ва эълонлар, 21.00 — МОСКВА. 21.10 — Излар «еттинчи осмон»га олиб боради (бадиий фильмнинг 2-серияси), 22.00 — «Қолмиғистон — диёрим менинг» (телефильм). 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — «Фронт орқасида (телевизион фильм), 21.00 — «Дохунда» (бадиий фильм).

30 АВГУСТ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.50 — ТОШКЕНТ. 10.55 — Кичик ўғилнинг кўчаси (бадиий фильм), 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Қўғирчоқ фильм, 18.15 — Ахборот, 18.30 — Илмий техника тараққиёти учун 19.00 — МОСКВА. XX ёзги олимпия ўйинларида (Мюнхендан олиб кўрсатилади). 21.00 — ТОШКЕНТ. Ахборот, 21.15 — Адабий кўрсатув, 22.00 «ВАҚТ», 22.30 — ТОШКЕНТ. Қизлар даврaси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. 12.10 — Оз мамлакати сеҳргари (телеспектакль). 17.10 — МОСКВА. Цирк артистлари ижросида фильм-концерт, 17.55 — Янгиликлар, 18.00 — Болалар учун кўрсатув, 18.30 — «Фан оламида», 19.00 — ТОШКЕНТ. Марказий шаҳар «Атлас» фирмаси ашула ва рақс ансамблининг концерти, 19.40 — Автоинспектор бюллетени, 19.50 — «Ёзувчи ва беш йиллик». Ёзувчи Ҳаким Назирнинг ижодий ўйлари, 20.20 — «Ўзбекистон комсомоли», 21.00 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. Аҳолига — граждан мудофааси ҳақида, 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Дубна — Бирлашган ядро тадқиқот институтида. (Илмий-оммабоп фильм), 20.50 — Опа-сингиллар (бадиий фильм).

31 АВГУСТ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.55 — ТОШКЕНТ. 11.10 — Қўғирчоқ фильм, 11.25 — Биринчи синф ўқувчиси (бадиий фильм), 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Мактабларга марҳабо, 18.30 — Ахборот, 19.00 — МОСКВА. XX ёзги олимпия ўйинларида (Мюнхендан олиб кўрсатилади), 21.00 — ТОШКЕНТ. «Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи». СССР ташкил топган кунинг 50 йиллигига бағишланган қардош республикалар телевизион фестивали. Арманистон телевидениесининг программаси, 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — Арманистон телевидениеси программасининг давоми.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — ТОШКЕНТ. 12.40 — Яшил ўрмон сири (бадиий фильм), 17.35 — МОСКВА. Мактабларнинг янги марралари, 18.20 — «Бор эканда, йўқ экан», 18.55 — Янгиликлар, 19.00 — «Кино оламида», 20.20 — Болалар учун телефильм, 20.50 — «Спортлото»нинг бахтли рақами, 21.00 — МОСКВА. (Бадиий фильм), 22.00 — ТОШКЕНТ. «Биз — милиция офицерлари», 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Фортепиано куйларидан концерт, 20.40 — Врач маслаҳати, 20.50 — «1918 йил» (бадиий фильм).

1 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар, 12.45 — Иттифоқдош республикалар ёш ижрочиларининг концерти, 13.10 — Бадиий фильм, 14.35 — Мўл-кўлчилик одимлари, 15.00 — XX ёзги олимпия ўйинларида (Мюнхендан олиб кўрсатилади), 17.20 — «Янги ўқув йили бошланиши муносабати билан». СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютиннинг чиқиши, 17.50 — ТОШКЕНТ. 17.55 — Биринчи қўнғироқ, 18.20 — «Ахборот», 18.30 — «Ягона партия билети», 19.00 — МОСКВА. XX ёзги олимпия ўйинларида (Мюнхендан олиб кўрсатилади), 21.00 — ТОШКЕНТ. Ахборот, 21.20 — Муҳаббат Шамаева куйлайди, 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — «Ўзбекистон чорвадорлари».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. 17.00 — МОСКВА. Меҳнаткашлар саломатлигига ғамхўрлик, 17.15 — Янгиликлар, 17.50 — «Биринчи марта биринчи синфга», 18.25 — Янгиликлар, 18.30 — Социализм дунёси, 19.00 — ТОШКЕНТ. Фильм-концерт, 19.40 — Тренер (бадиий фильм), 21.00 — Бадиий фильм, 22.00 — Телефильм, 22.30 — МОСКВА. Кинопанорама, 00.15 — Концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Эстрада концерти, 20.40 — Реклама, 20.50 — Булутли тонг (бадиий фильм).

2 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ. 10.10 — Ҳужжатли фильм, 10.20 — «Дўстлик чаманзори» (концерт), 11.00 — МОСКВА. 17.30 — ТОШКЕНТ. 17.35 — Кинофильм, 18.25 — Ахборот, 18.35 — Илмий-оммабоп фильм, 19.00 — МОСКВА. XX ёзги олимпия ўйинларида (Мюнхендан олиб кўрсатилади), 21.00 — ТОШКЕНТ. Ахборот, 21.15 — «Оламга саёҳат», 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — ТОШКЕНТ. Ҳосилни қисқа муддатда териб оламиз, 22.50 — Гуллар табассуми (концерт).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — МОСКВА. 17.30 — Ҳайвонот оламида, 19.00 — ТОШКЕНТ. Спорт эшиттириши, 19.40 — «Бухоро — Урал» (ҳужжатли фильм), 20.00 — Студентлик олтин даврим, 21.00 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

3 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.40 — ТОШКЕНТ. 9.45 — «Звездочка» (кинокўрсатув), 10.30 — Болалар учун концерт, 11.00 — МОСКВА. — 11.05 — Янгиликлар, 11.10 — Мультфильм, 11.30 — Бугун — нефть ва газ саноати ходимлари куни, 12.00 — «Здоровье», 12.30 — «Будильник», 13.30 — Хоккей: КАНАДА—СССР, 15.00 — XX ёзги олимпия ўйинларида (Мюнхендан олиб кўрсатилади), 17.00 — ТОШКЕНТ. 17.05 — Мультфильм, 17.20 — Ахборот, 17.40 — Бугун — нефть ва газ саноати ходимлари куни, 18.40 — Сибирнинг улкан нефти (ҳужжатли фильм), 19.00 — XX ёзги олимпия ўйинларида (Мюнхендан олиб кўрсатилади), 21.00 — ТОШКЕНТ. Ахборот, 21.20 — Ёзувчилар — пахтакорларга, 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — ТОШКЕНТ. Бир келиб кетинг қишлоғимизга, 22.50 — Лирик тарона ва рақслар гулдастаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 17.00 — МОСКВА. Оқ бўрилар (бадиий фильм), 18.40 — Концерт, 19.00 — ТОШКЕНТ. Мультфильм, 19.20 — «Замандас» программаси, 20.10 — «Санъат чашмасида». Кинокўрсатув. 21.00 — МОСКВА. Концерт, 22.00 — ТОШКЕНТ. Аҳолига — граждан мудофааси ҳақида, 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КУЧАСИ № 26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз — 55—35. Урганч — 34—55. Фарғона — 4—29—44.

Б. — 201. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 01757.